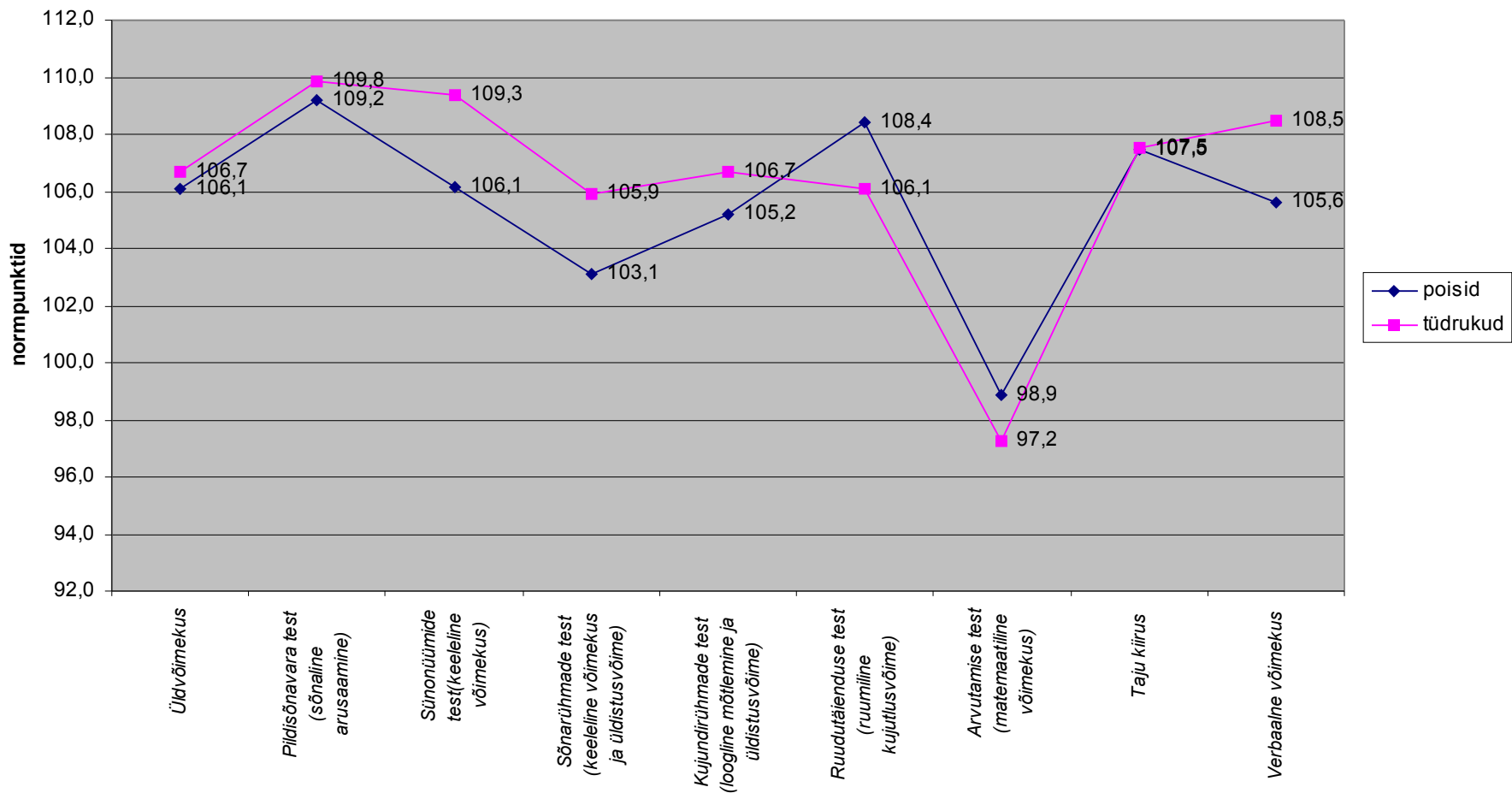
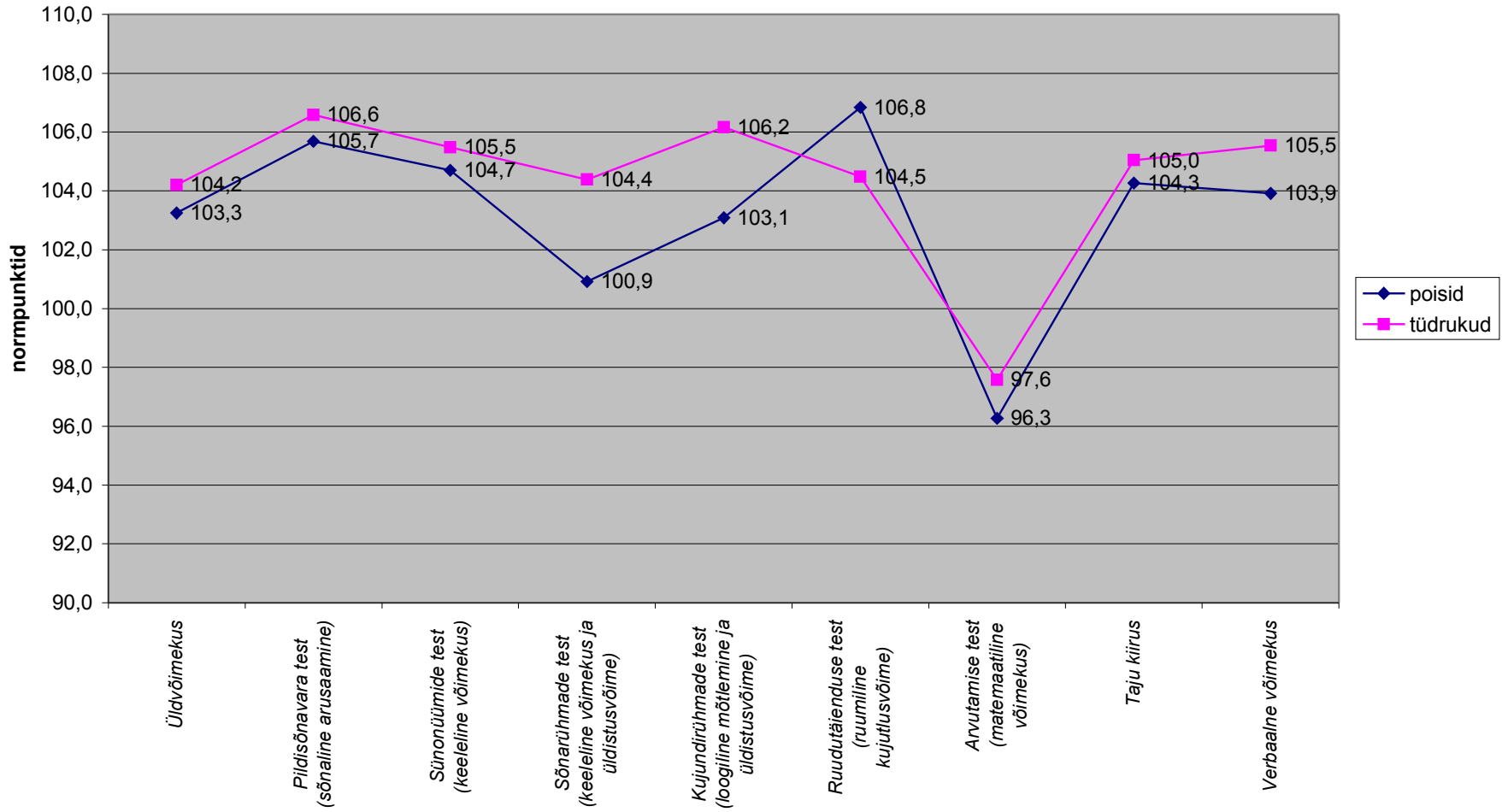

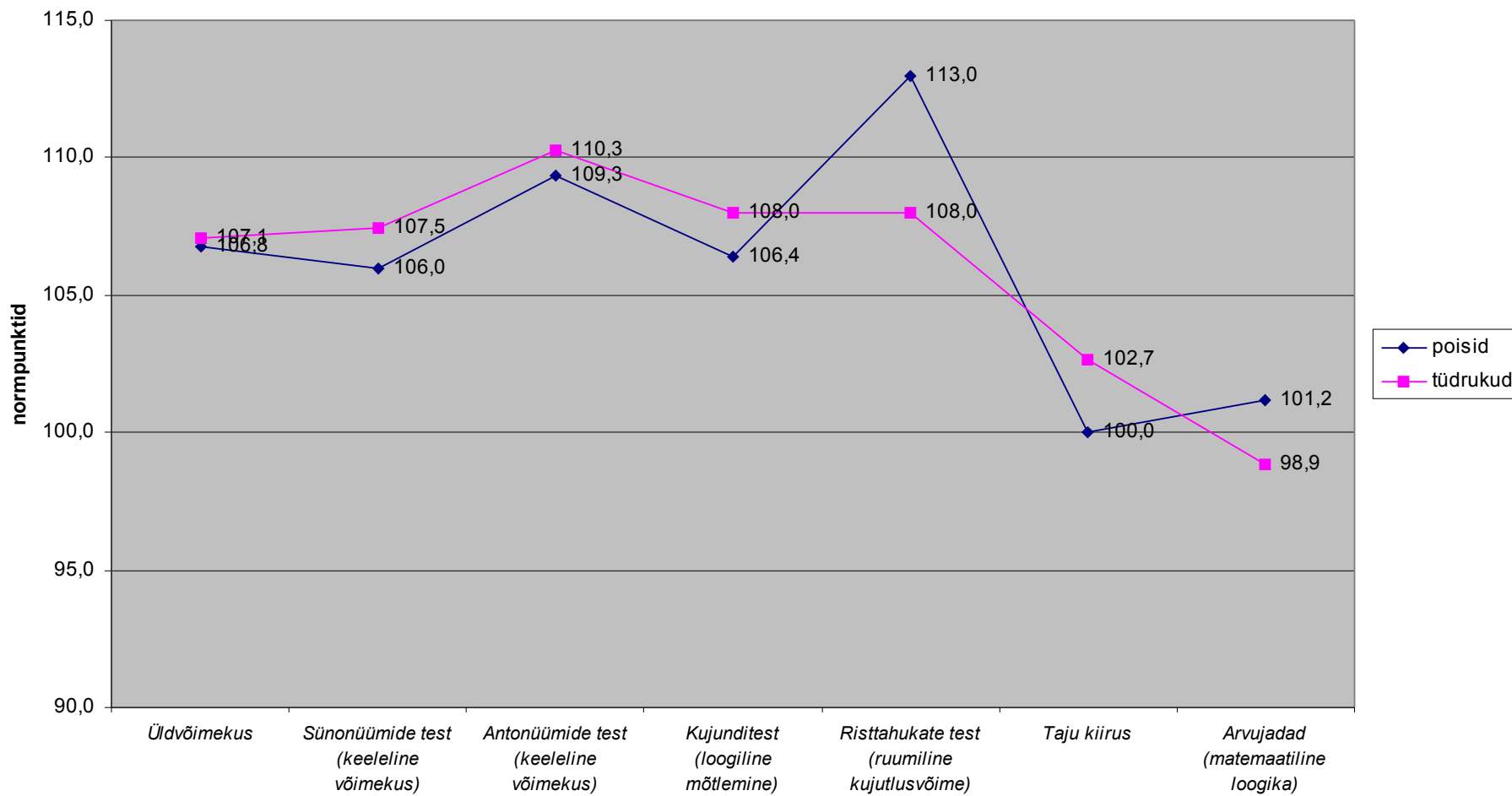
1. klasside võimetetestide keskmised (1999/2000-2005/2006 õa): soolised erinevused

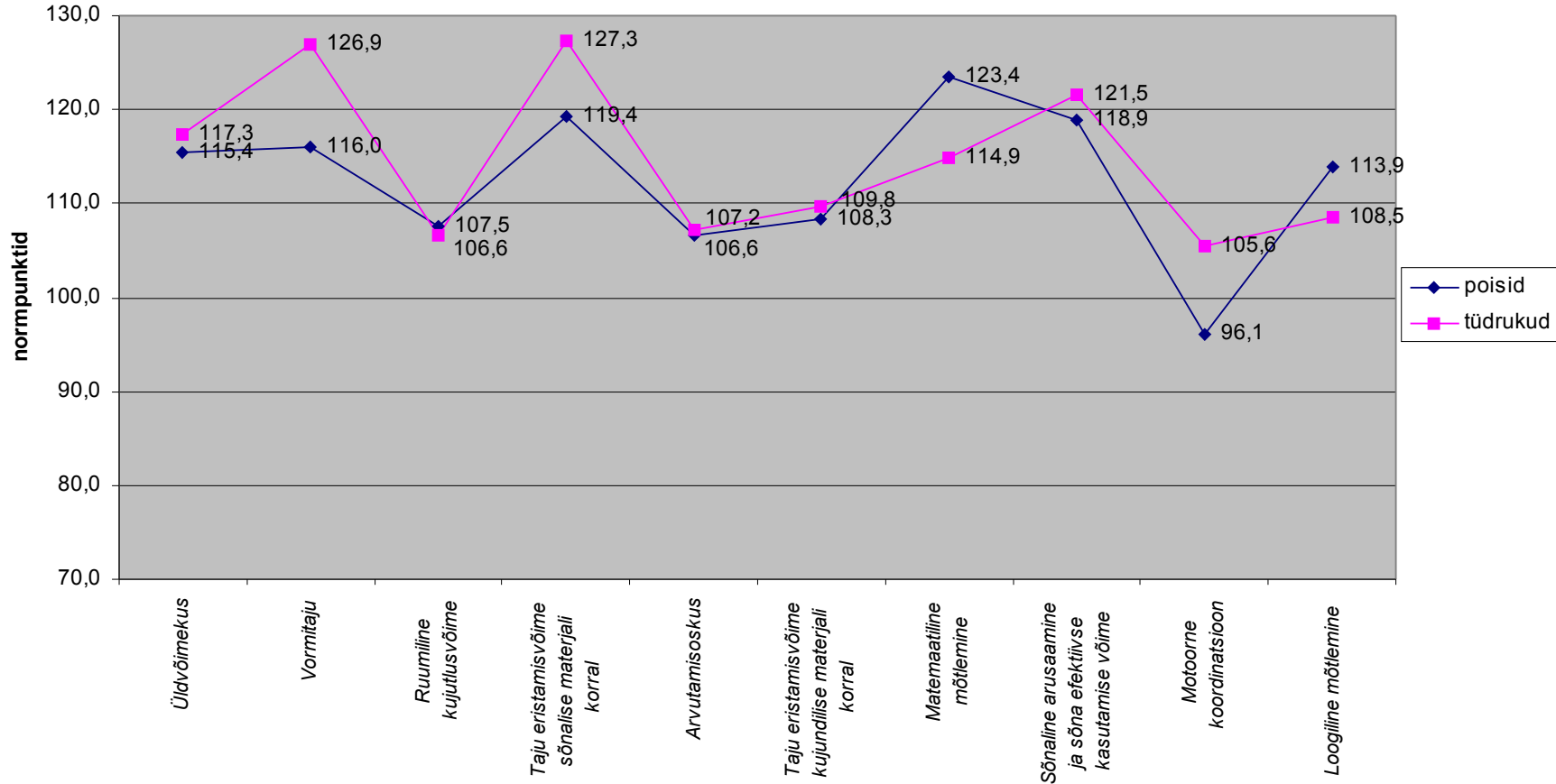
3. klasside võimetetestide keskmised (2000/2001-2006/2007 õa): soolised erinevused

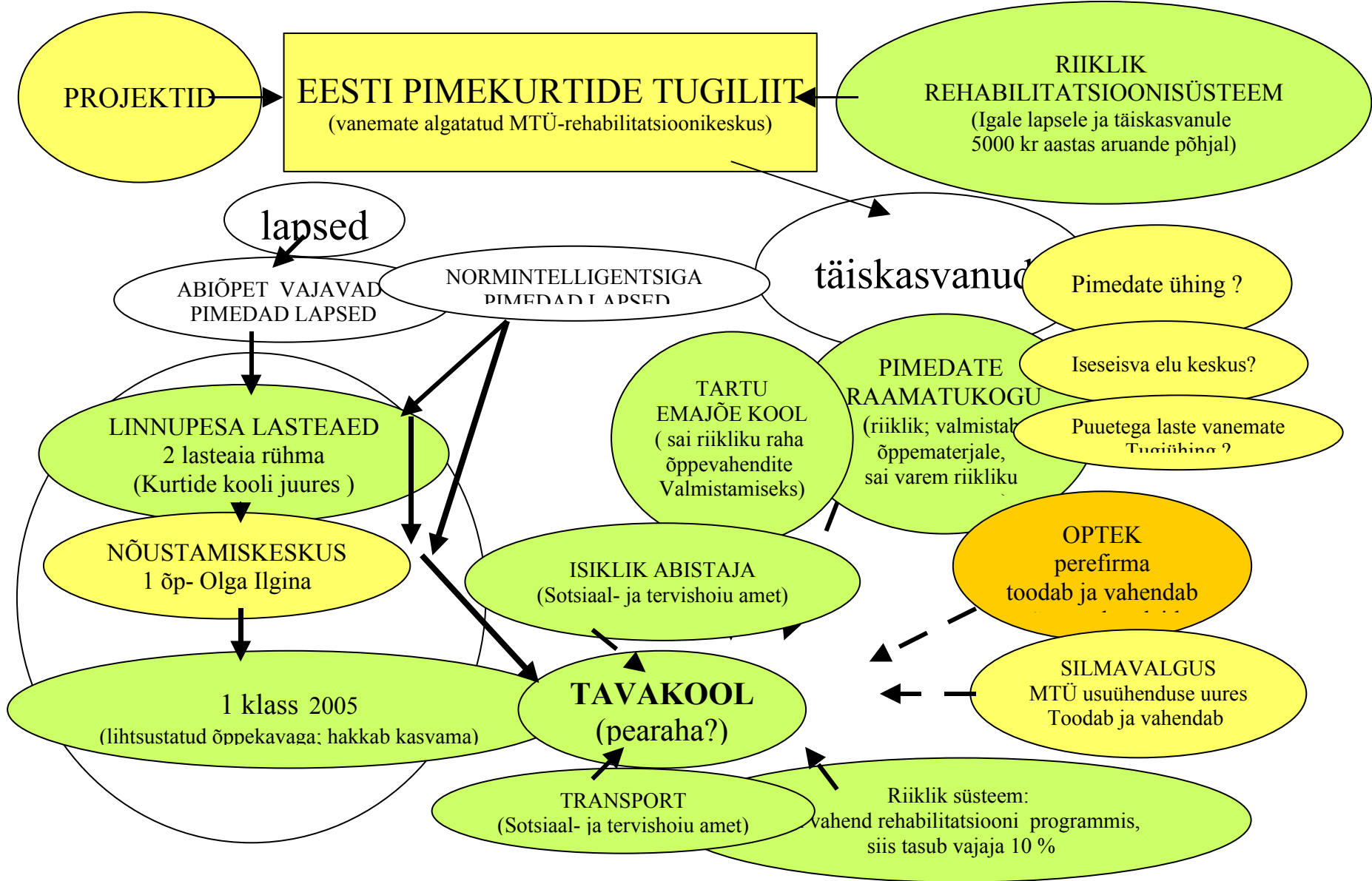
6. klasside võimetetestide keskmised (2001/2002-2005/2006 õa): soolised erinevused

8. klassi võimetetestide keskmised (2001/2002-2005/2006 õa): soolised erinevused

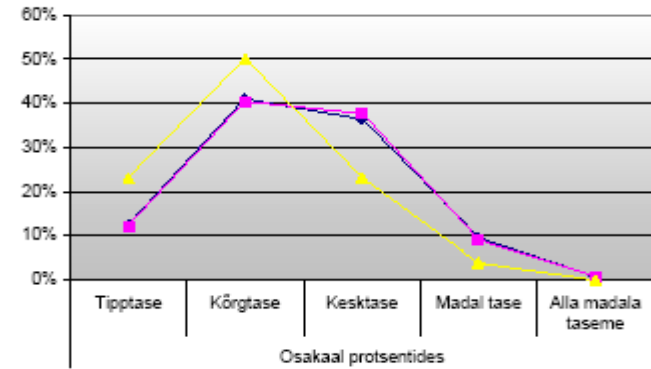
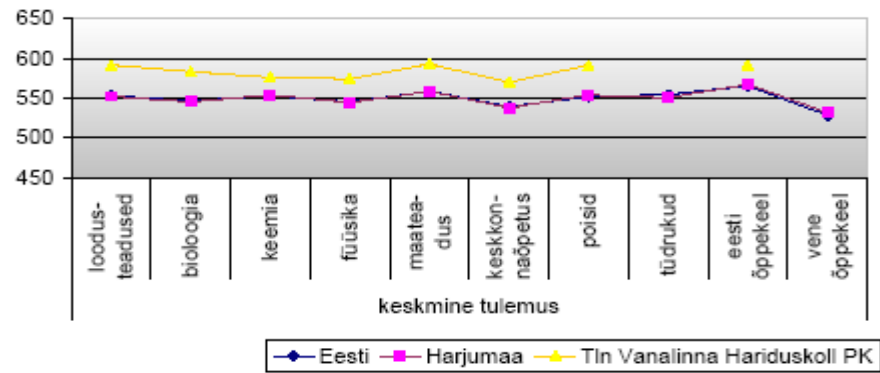

PIMEDATE ÕPPE TUGIVÕRGUSTIK

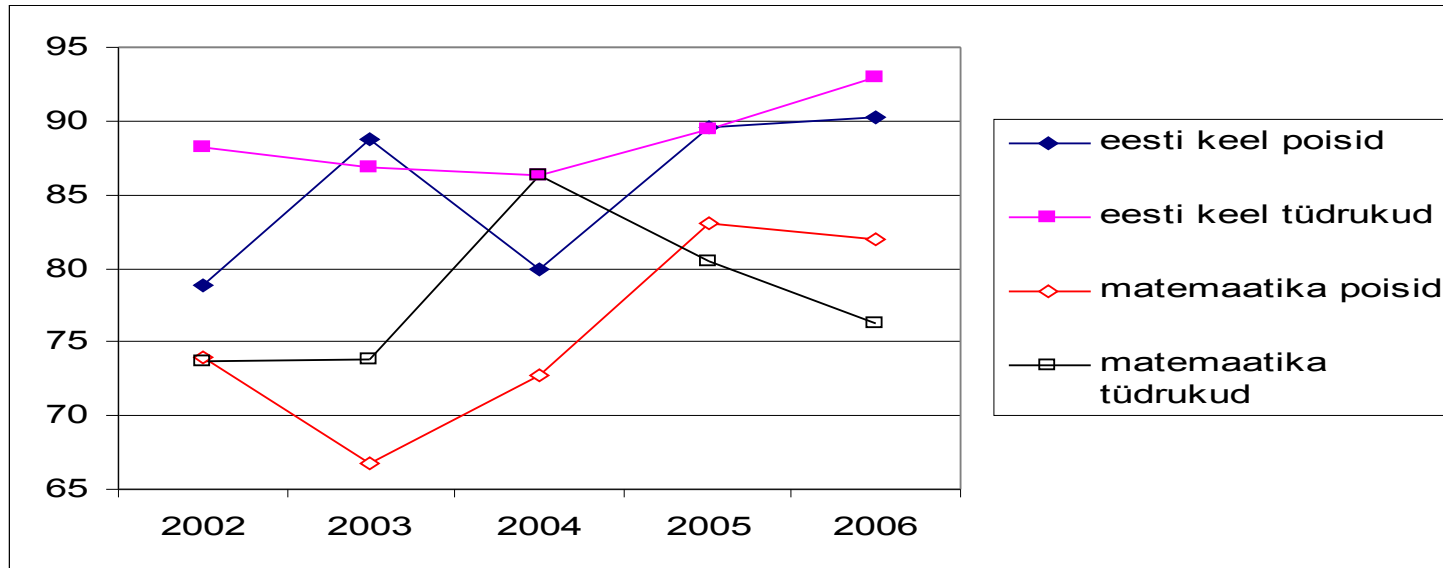
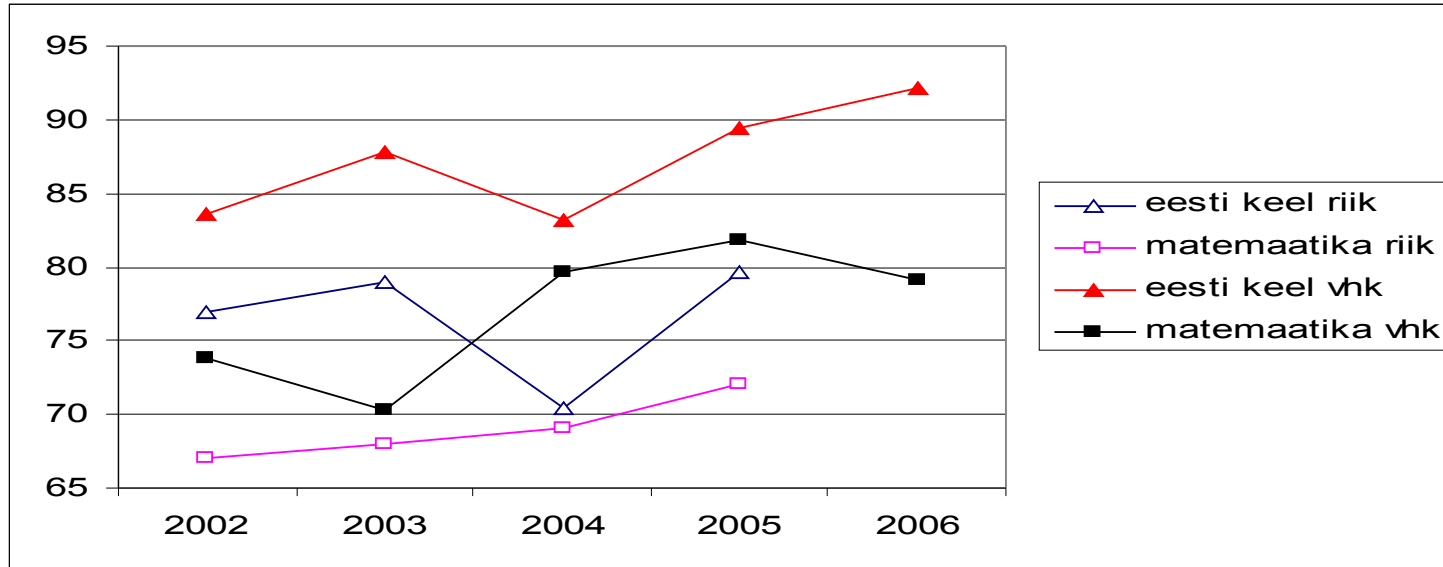
Harju mk

Tln Vanalinna Hariduskooli PK

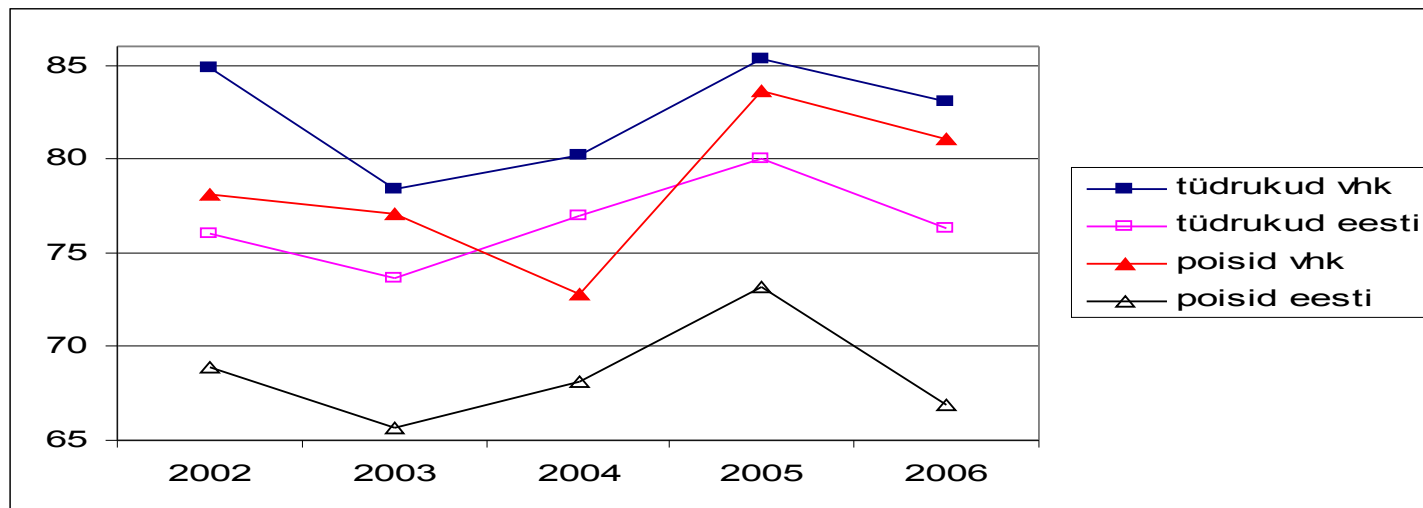
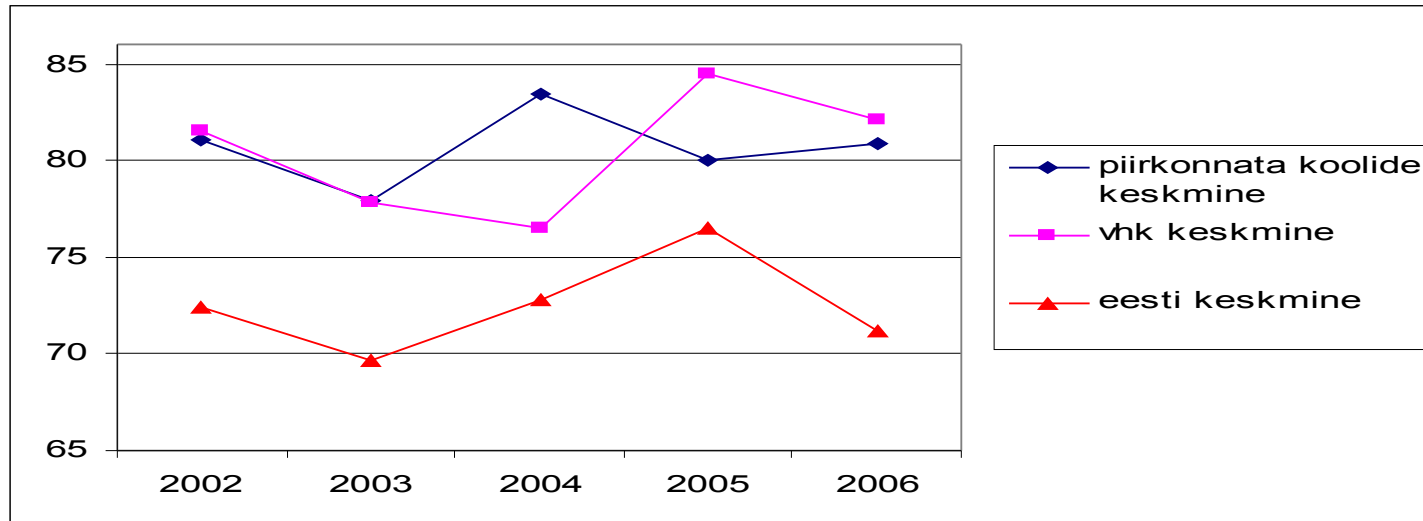

tase	keskmine tulemus										Osakaal protsentides				
	loodus-teadused	bioloogia	keemia	füüsika	maateadus	keskkonnaõpetus	poisid	tüdrukud	eesti õppekeel	vene õppekeel	Tiptase	Kõrgtase	Kesktaase	Madal tase	Alla madala taseme
Eesti	553,0	548,7	552,9	545,2	558,3	539,3	551,6	554,5	565,0	528,2	12,4%	41,0%	36,4%	9,5%	0,7%
Harjumaa	552,2	545,3	553,9	544,5	558,3	537,6	553,9	550,5	567,1	531,4	12,2%	40,4%	37,7%	9,0%	0,7%
Tln Vanalinna Hariduskooli PK	591,6	583,4	576,1	574,1	593,1	570,4	591,6	591,6	591,6	591,6	23,1%	50,0%	23,1%	3,8%	0,0%

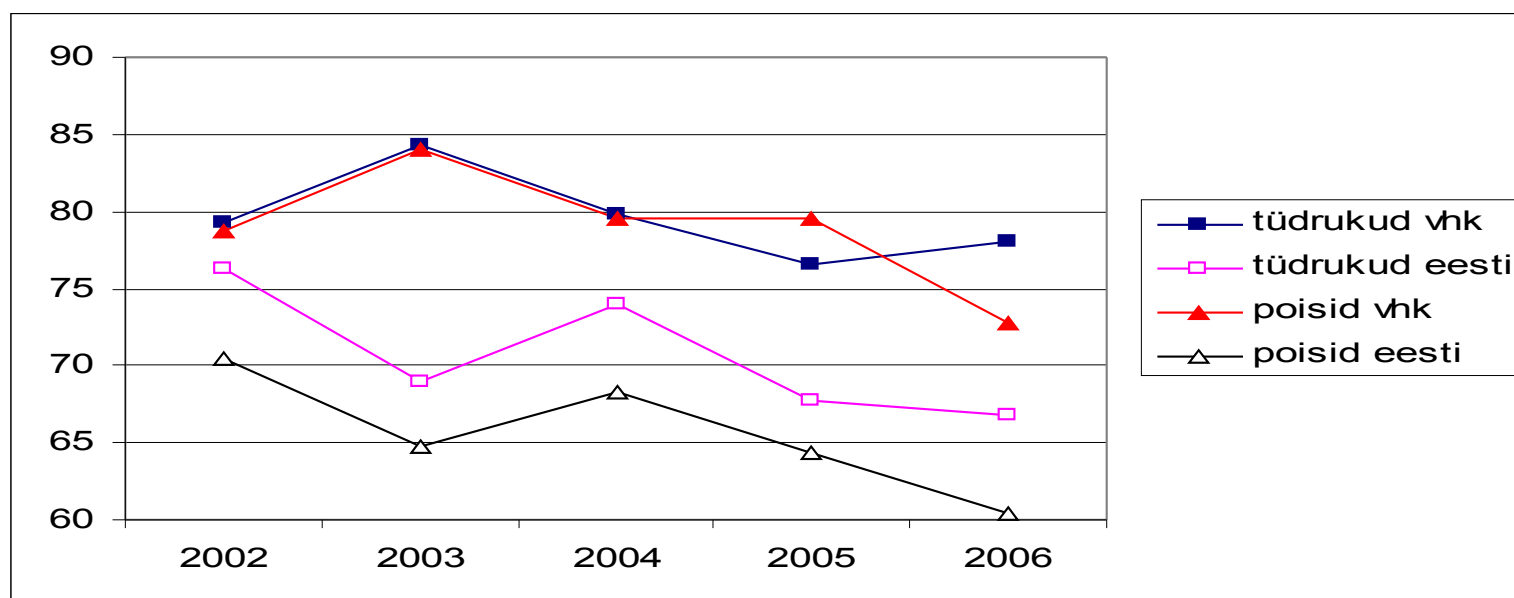
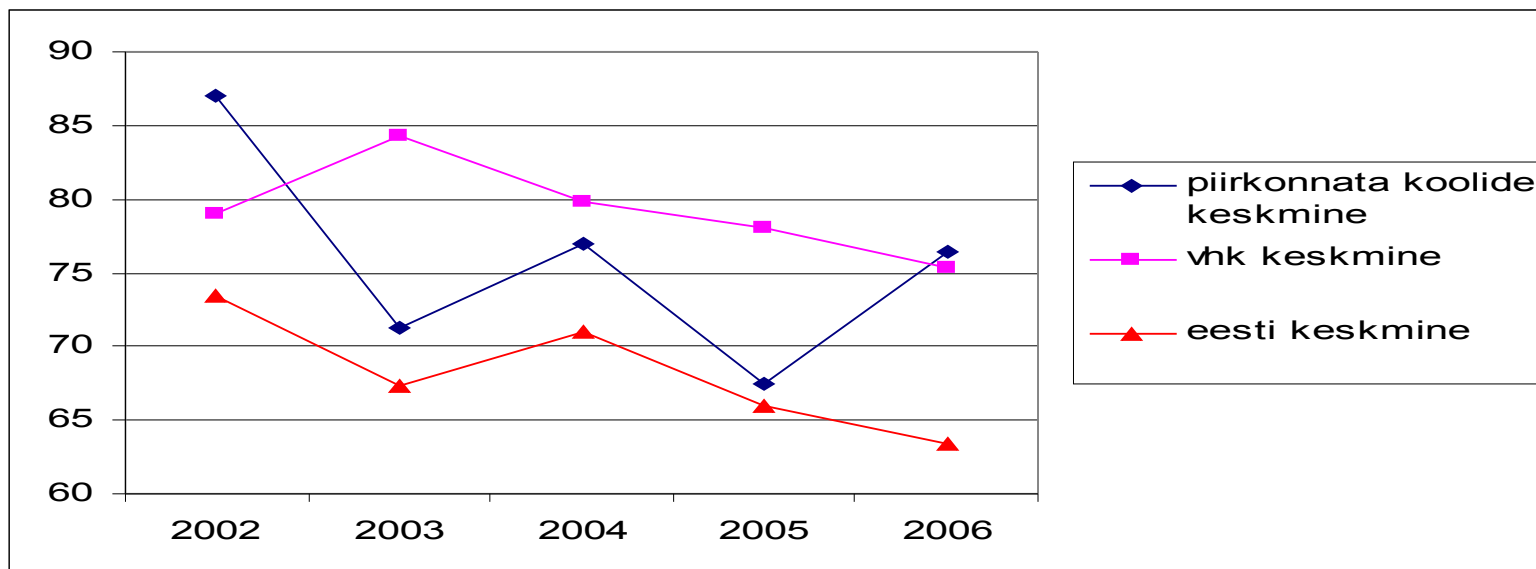
6. klassi tasemetööd

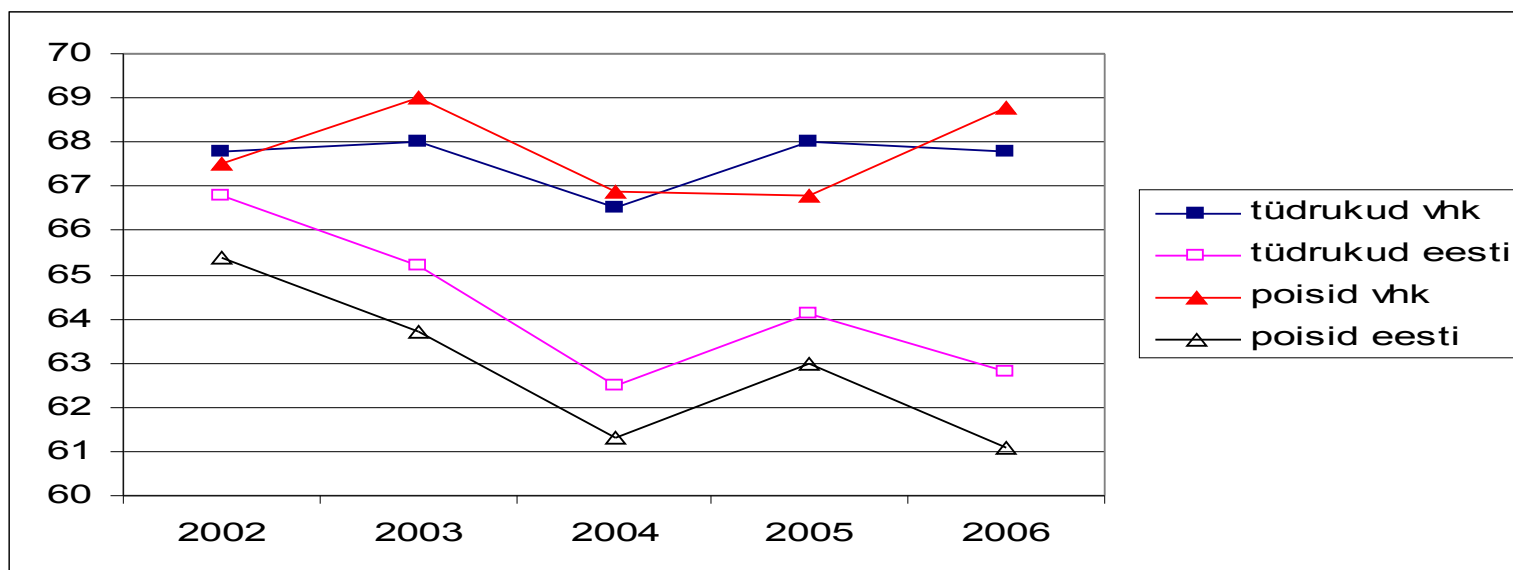
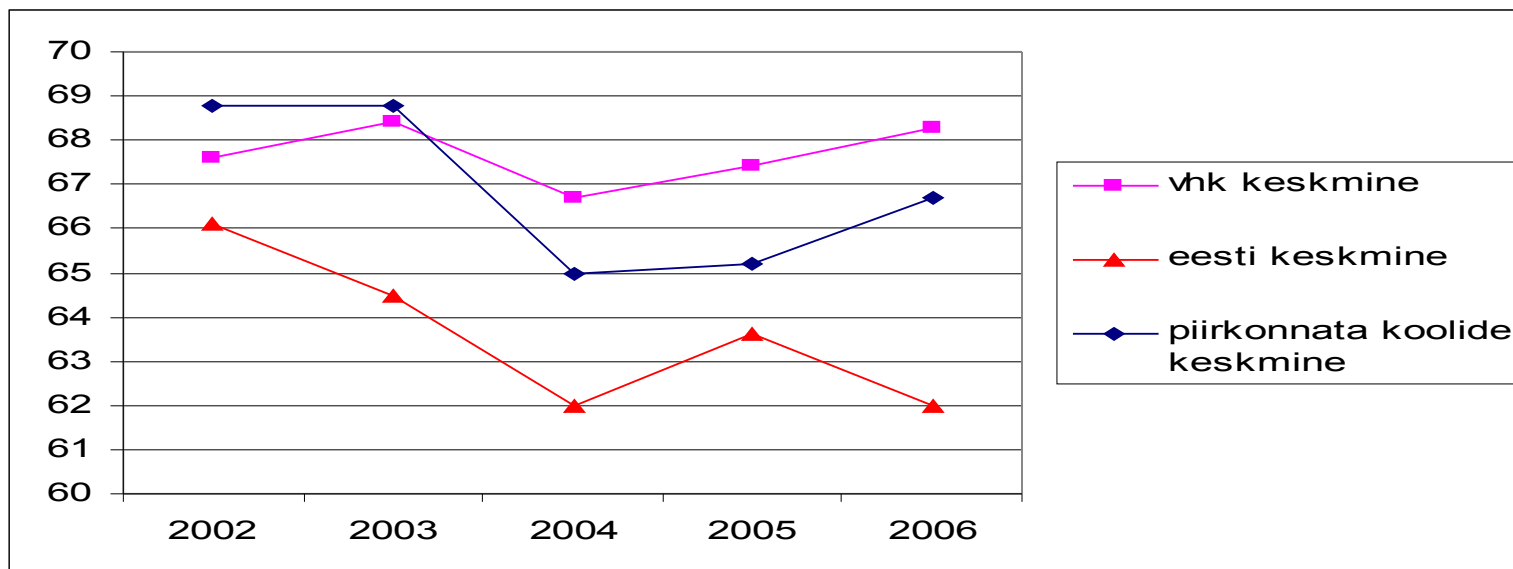
Emakeele põhikooli eksam

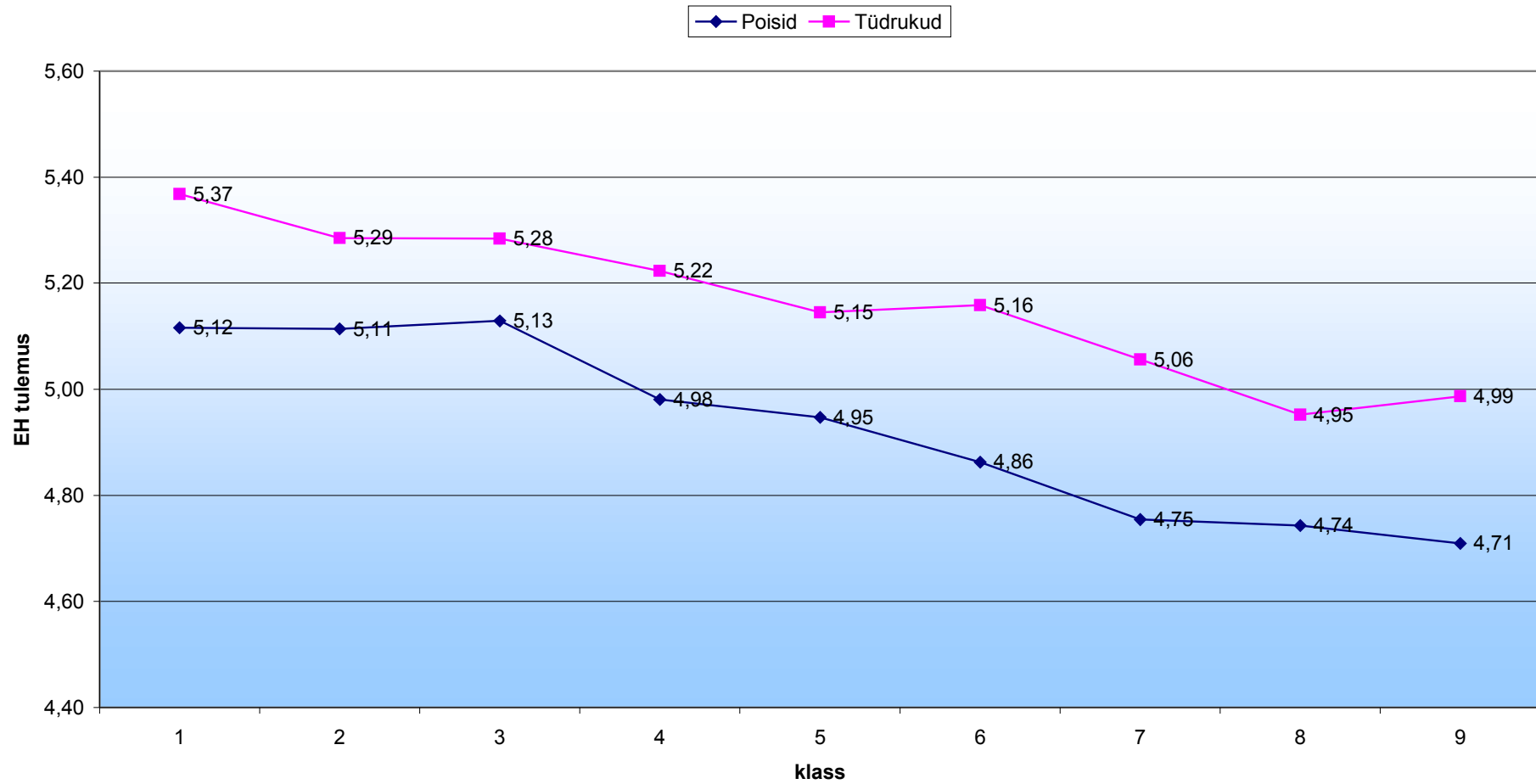
Matemaatika põhikooli eksam

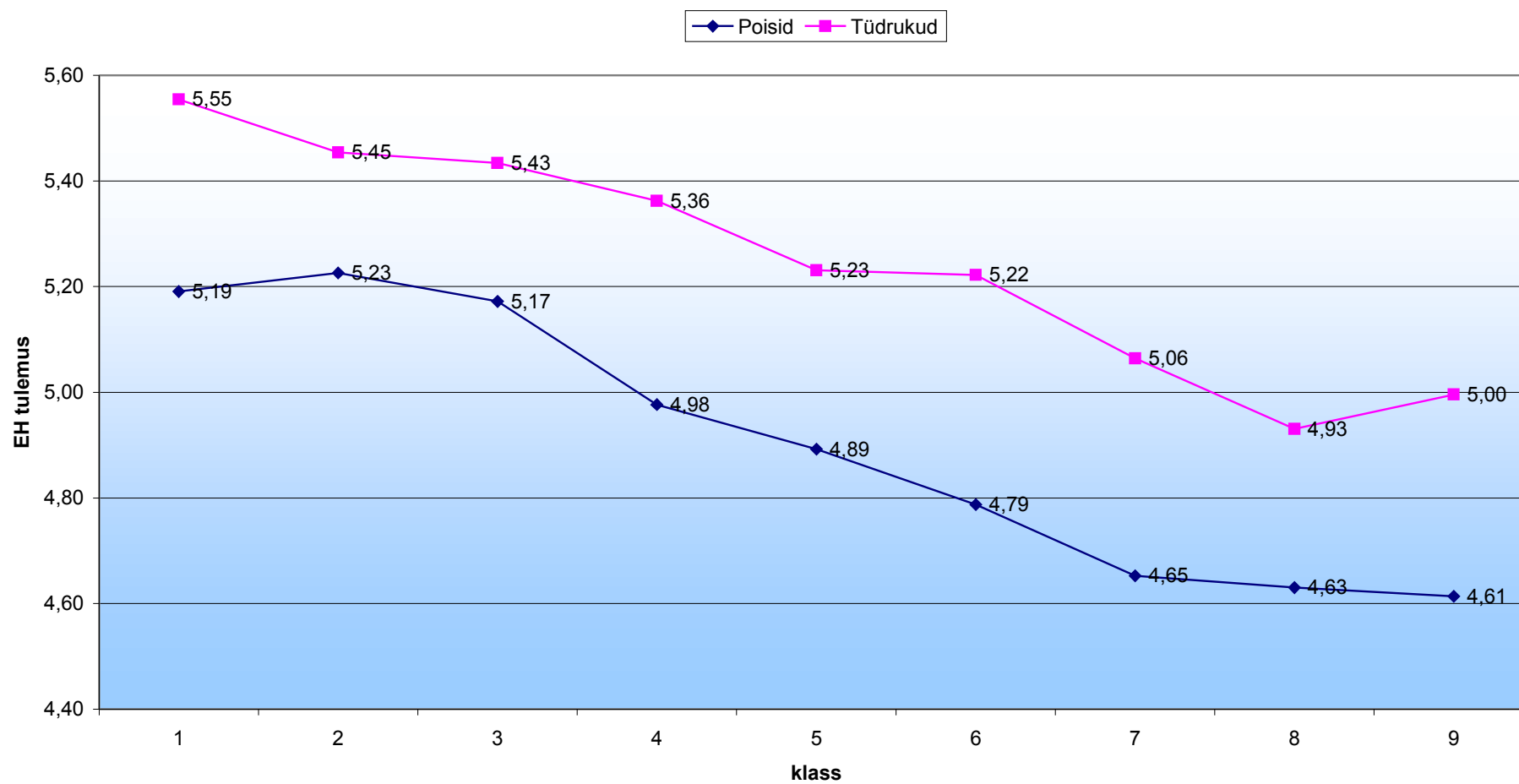
Inglise keele põhikooli eksam

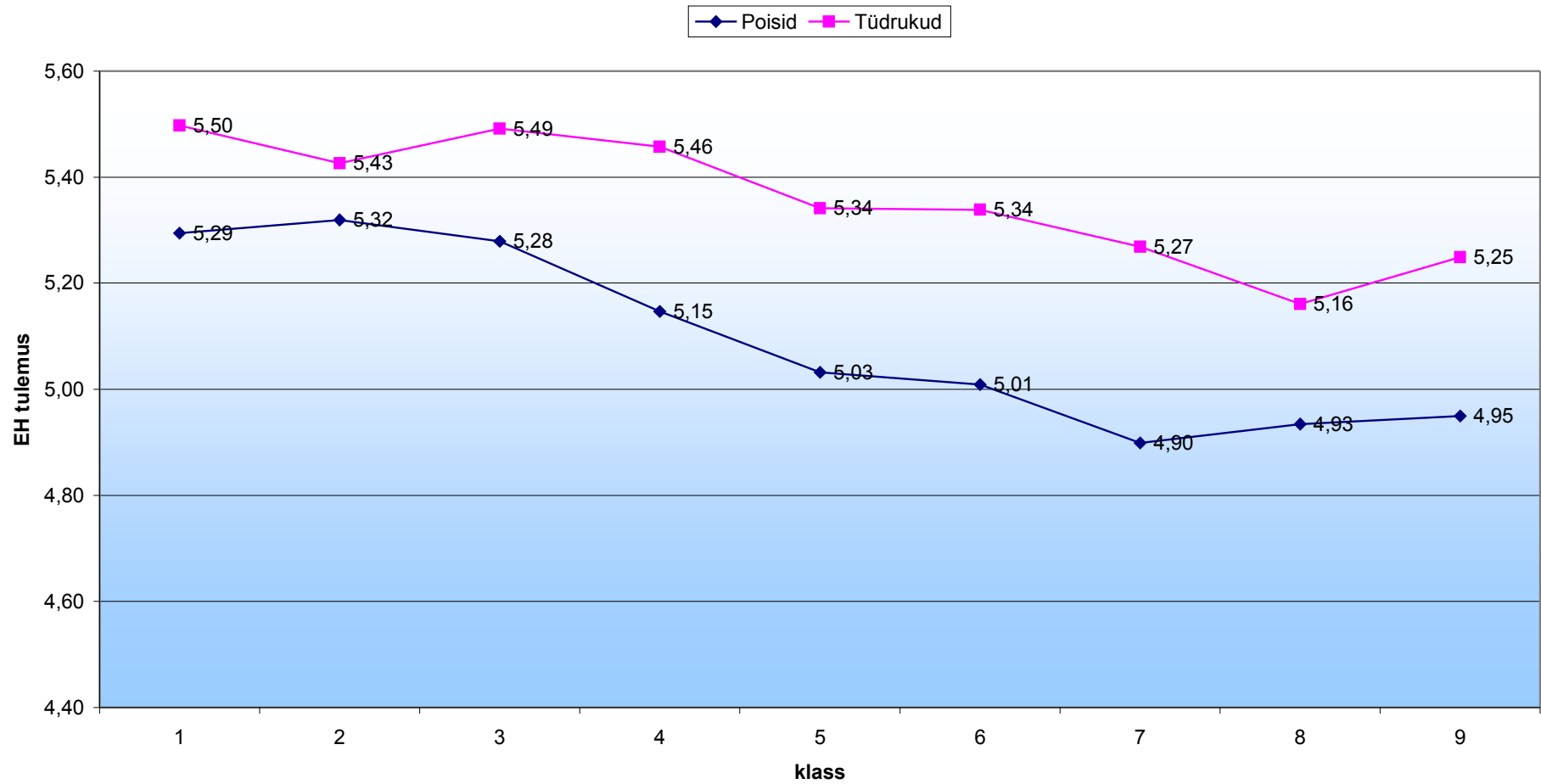
Akadeemiline indeks: poiste ja tüdrukute võrdlus tasemete kaupa (1995-2004)

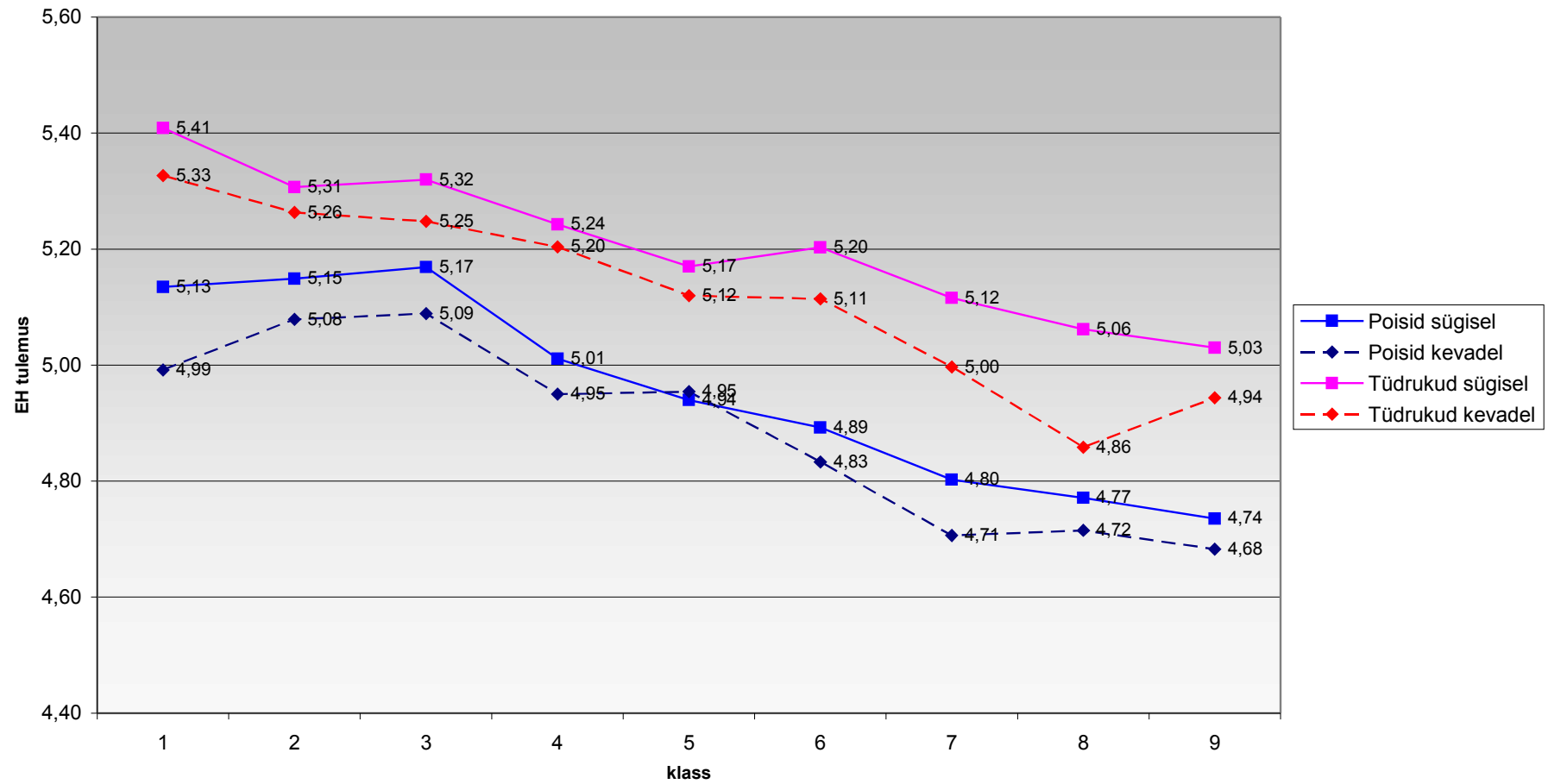
Motivatsiooni indeks: poiste ja tüdrukute võrdlus tasemete kaupa (1995-2004)

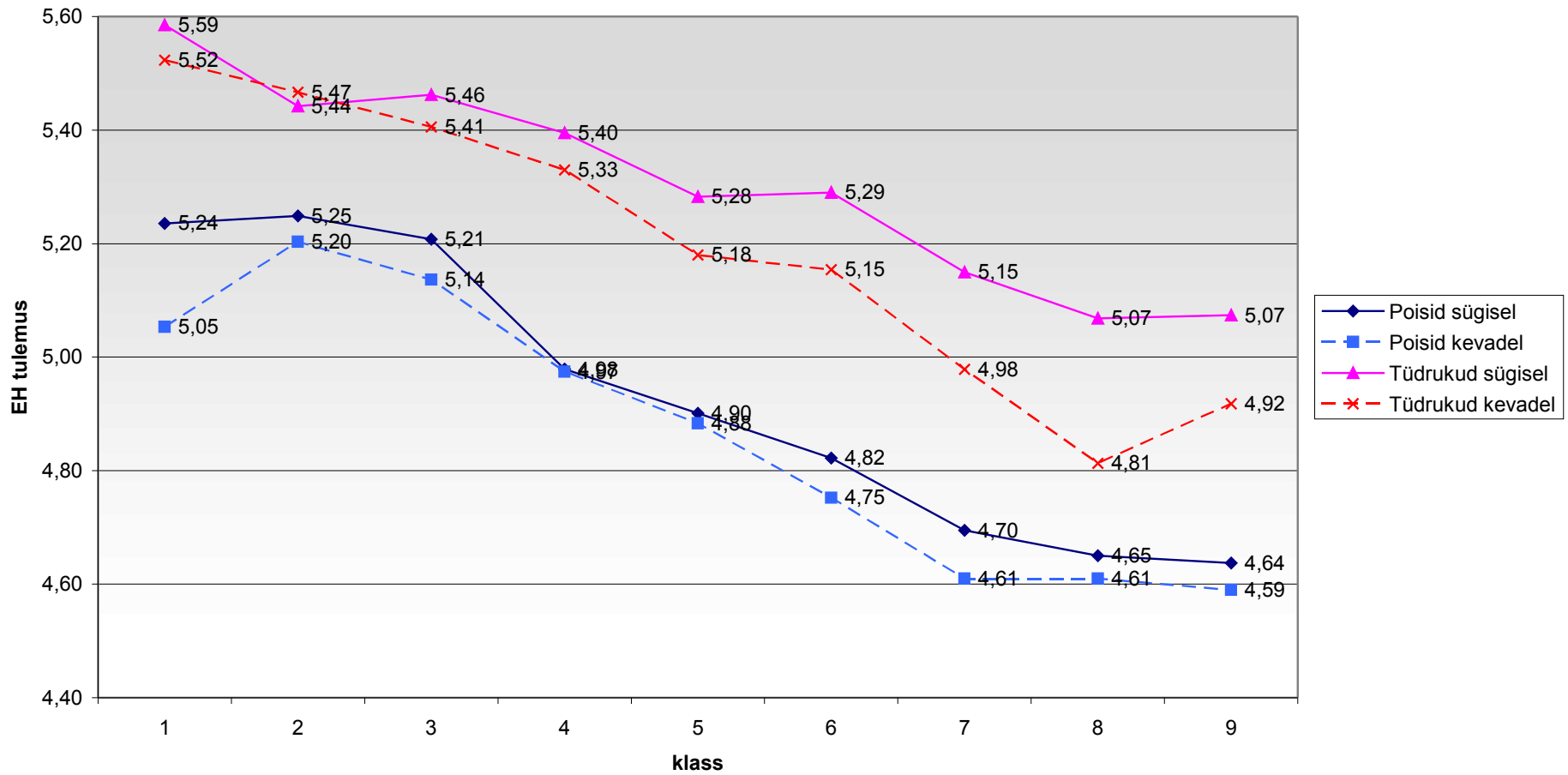
Integratsiooni indeks: poiste ja tüdrukute võrdlus tasemete kaupa (1995-2004)

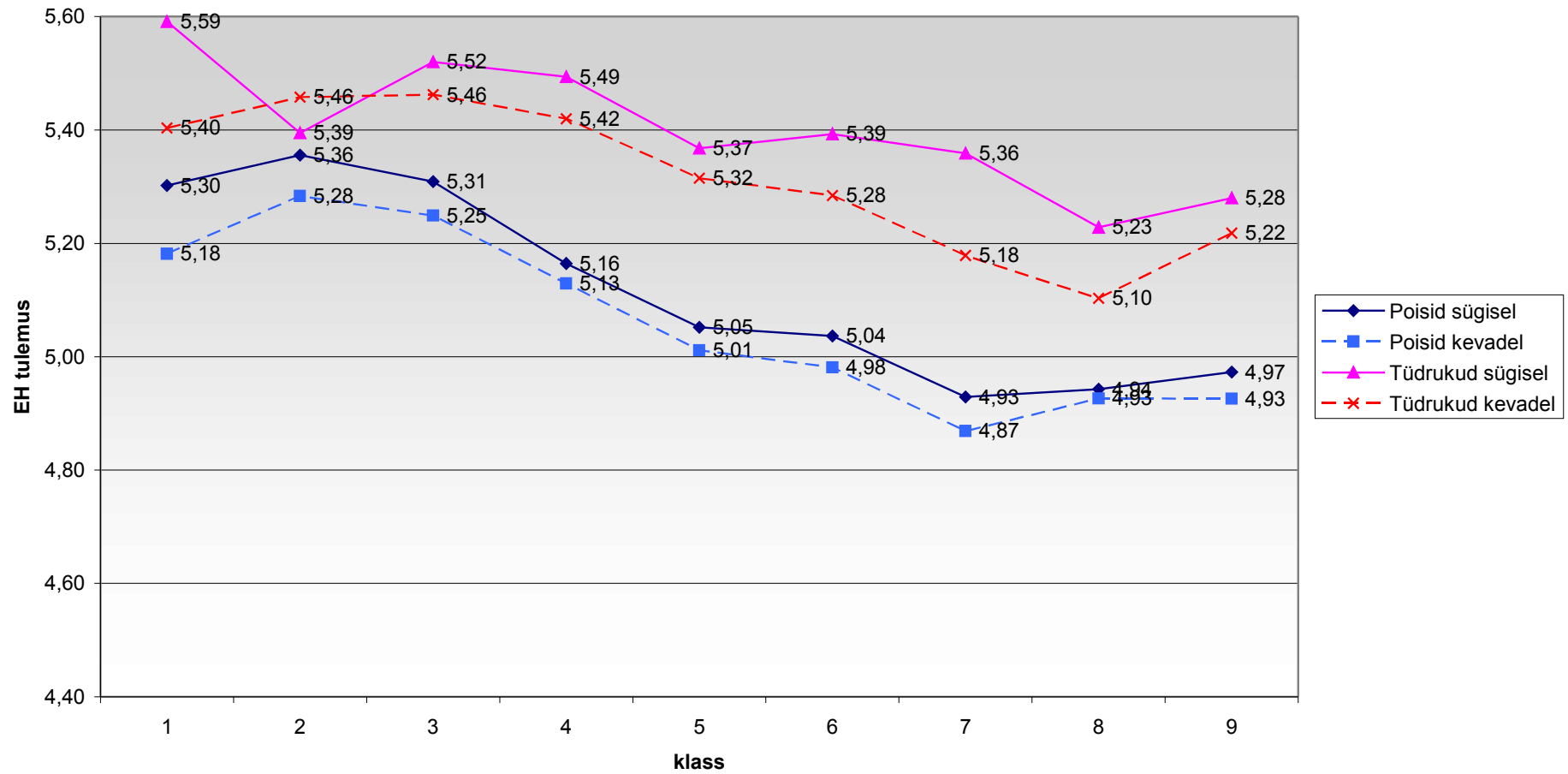
Akadeemiline indeks: sügise ja kevade võrdlus (1995-2004)

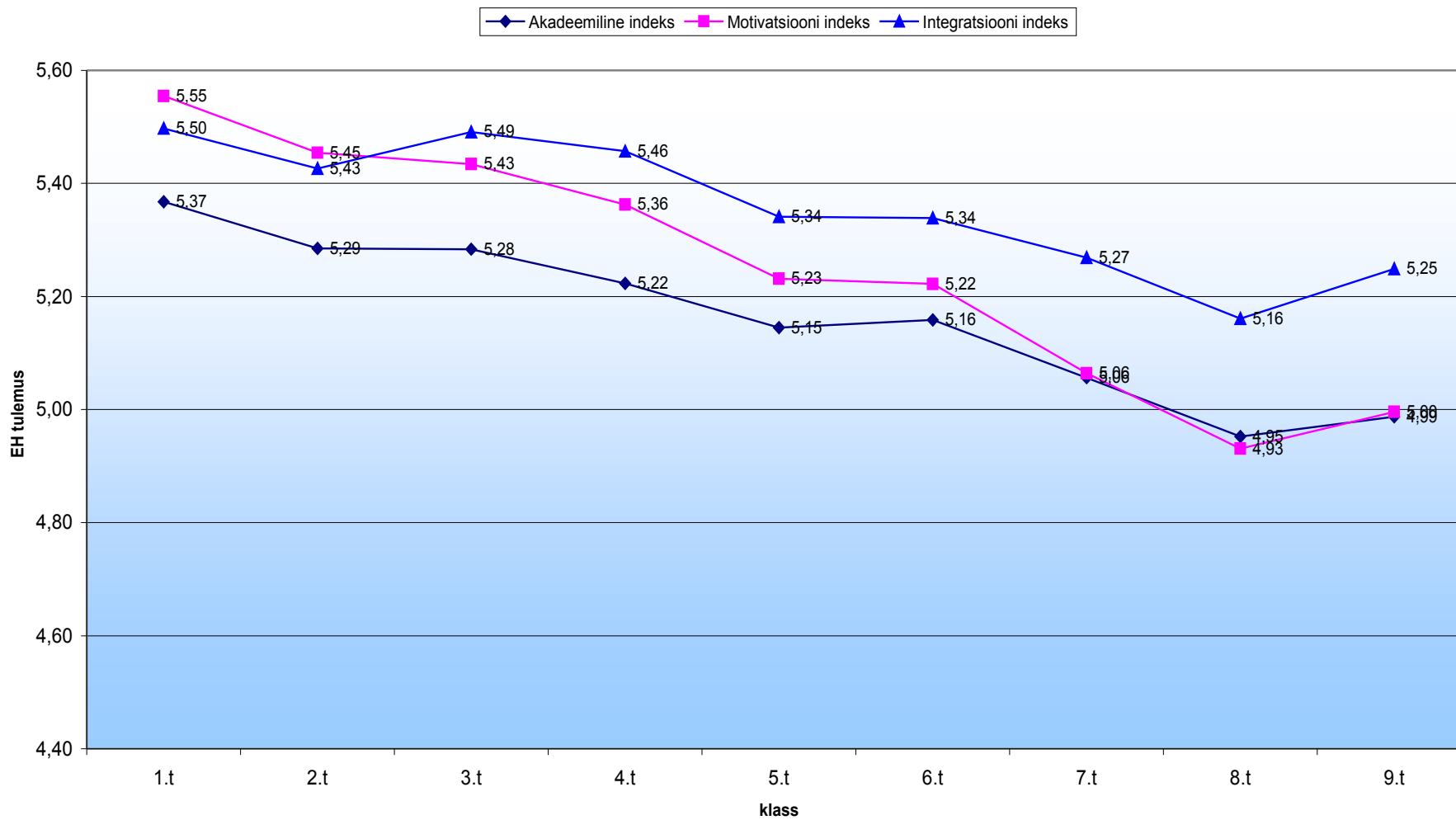
Motivatsiooni indeks: sügise ja kevade võrdlus (1995-2004)

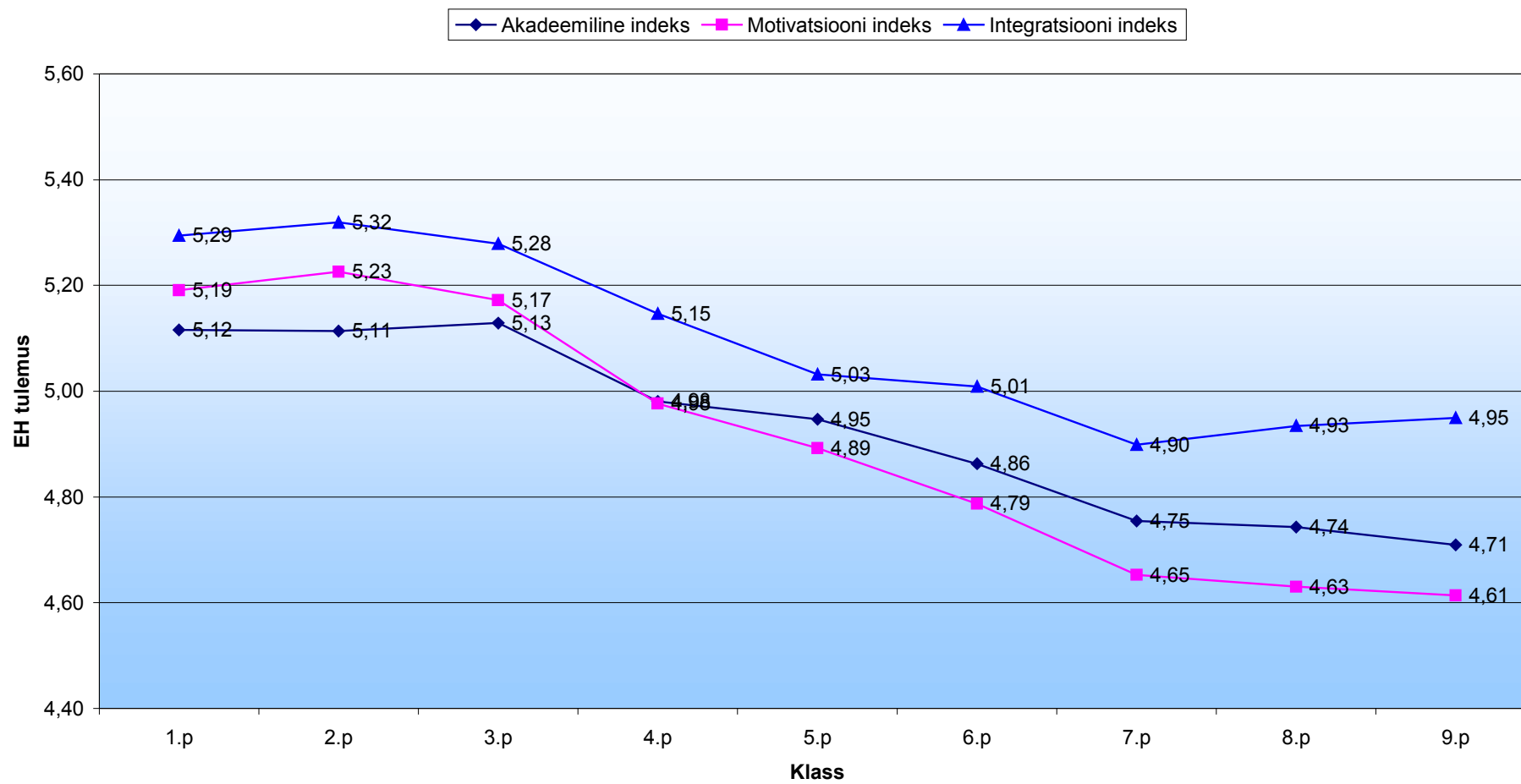
Integratsiooni indeks: sügise ja kevade võrdlus (1995-2004)

Tüdrukute klasside indeksid 1995-2004

Poiste klasside indeksid 1995-2004:

Gümnaasiumi õpilaskontingent 2002-2006

1. Õpilaste koguarv gümnaasiumis 2002 - 2006 (lisatud ka 2007/2008 õa prognoos)

2002		173 õpilast
2003		184 õpilast
2004		198 õpilast
2005		184 õpilast
2006		266 õpilast
2007	<i>prognoos</i>	<i>ca. 300 õpilast</i>

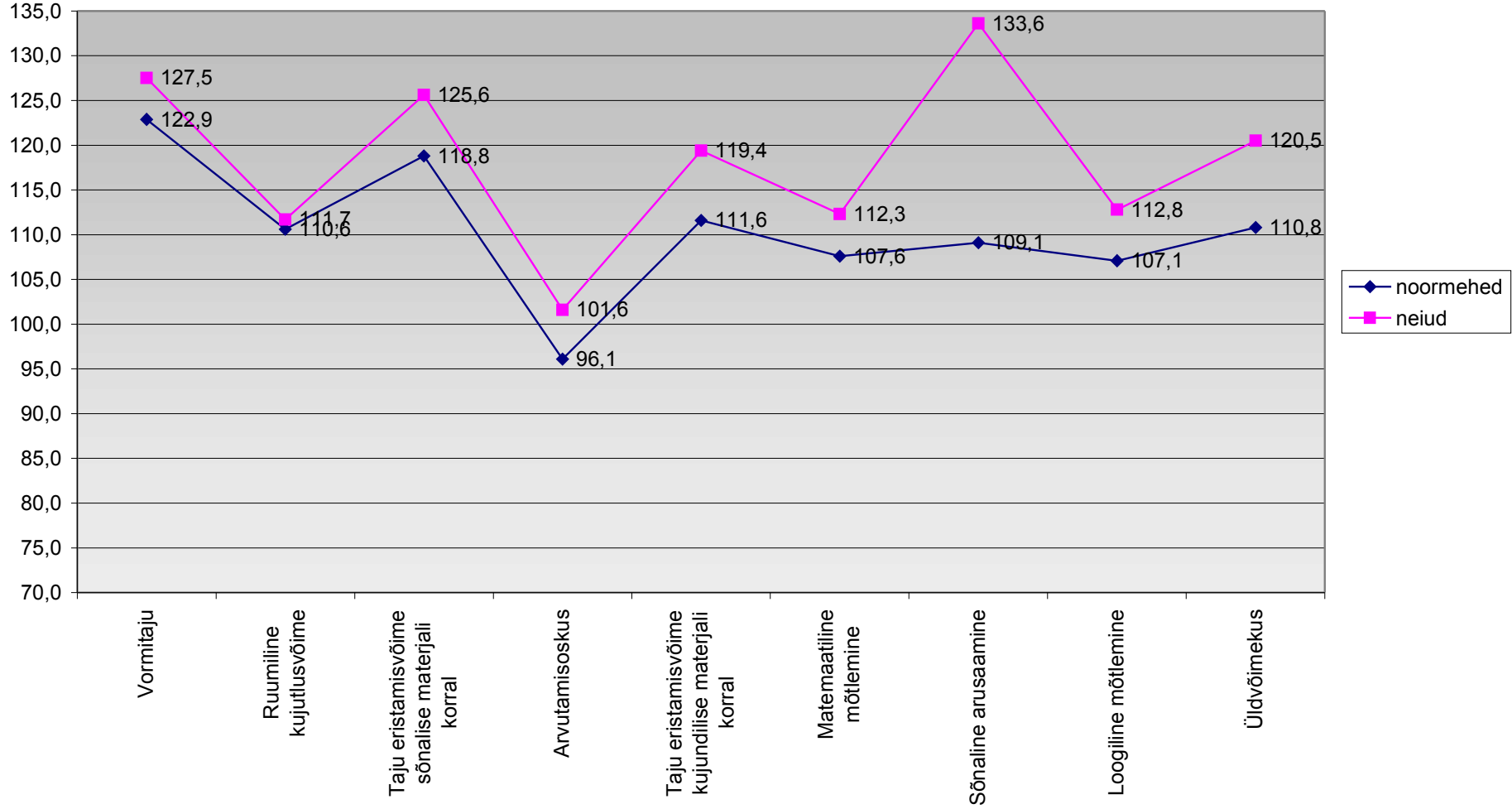
2. Klasside arv gümnaasiumis

2002	6 klassi
2003	6 klassi
2004	6 klassi
2005	8 klassi (nendest 1 individuaalõpperühm)
2006	10 klassi (nendest 2 individuaalõpperühma)
2007	<i>prognoos</i> 12 klassi

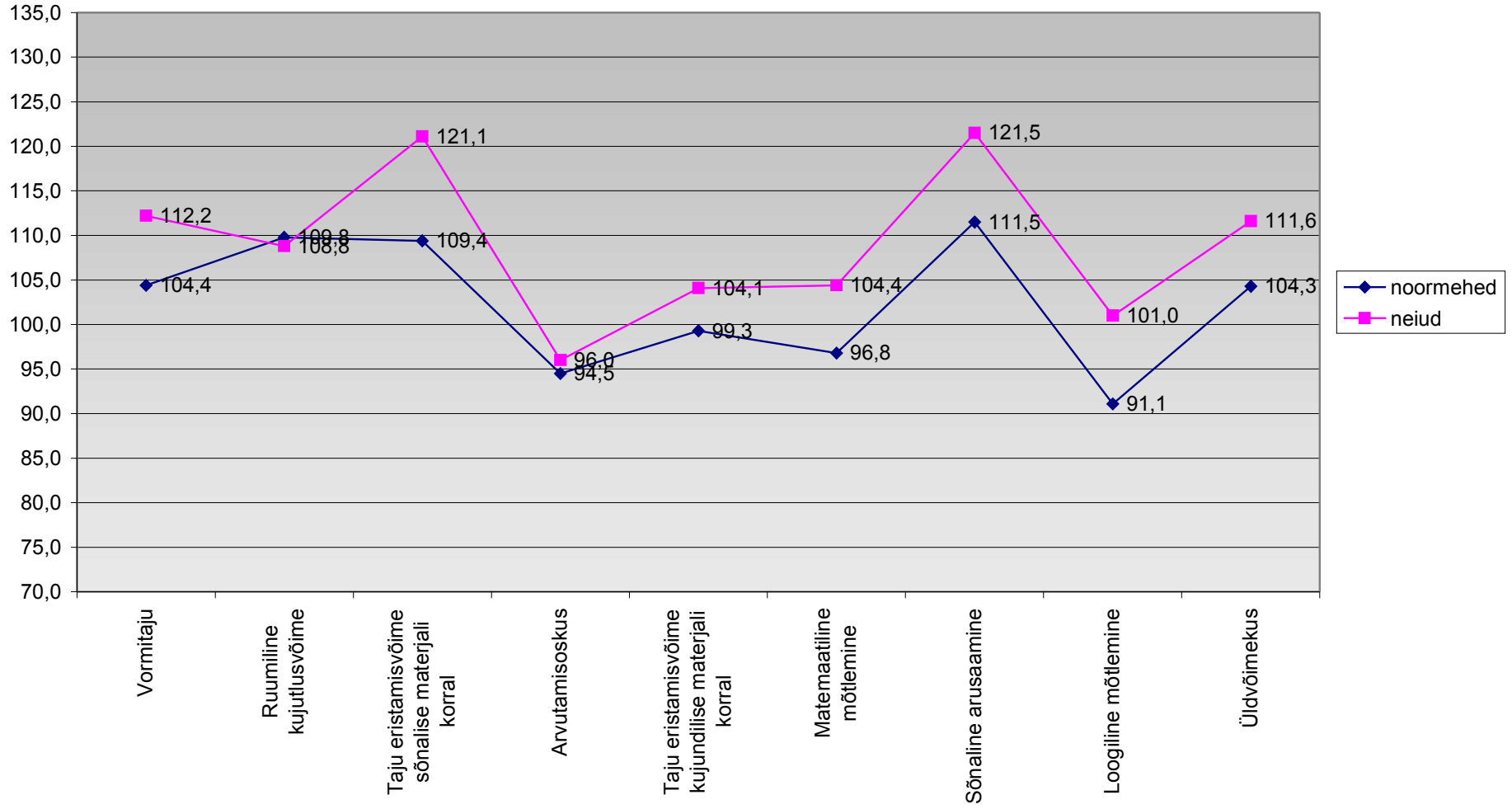
3. Üldharidusliku ja huvialaõppe kombinatsioonid gümnaasiumiklassides koos õpilaste arvudega

Klassi alustamise aasta	Alustanud õpilaste arv	Klassiga seotud huvialaõpe	Lõpetamise aasta/lõpetajate arv	Väljalangenud/ lahkunud õpilaste arv
2001			2004	
X H	31	keel, teater, kunst, muusika		4
X R	27	reaal		3
2002			2005	
X H	36	keel, teater, muusika, kunst		5
X R	28	reaal		
2003			2006	
X K	34	keel, teater, muusika		2
X M	32	reaal, kunst		3
2004			2007	
K	X 36	keel, kunst		1
M	X 36	reaal, teater, muusika		2

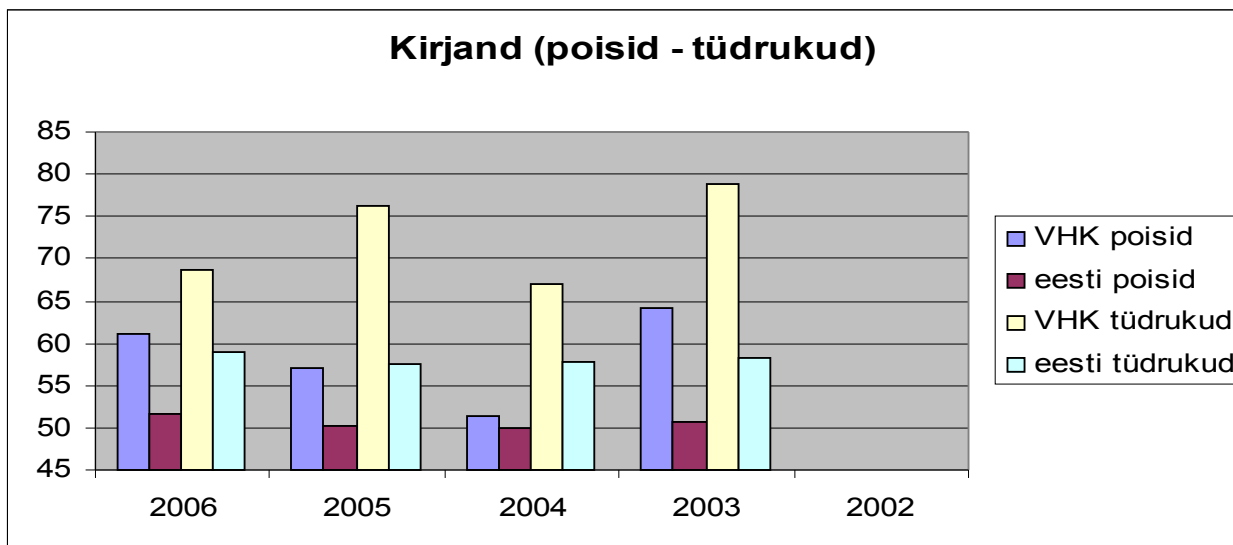
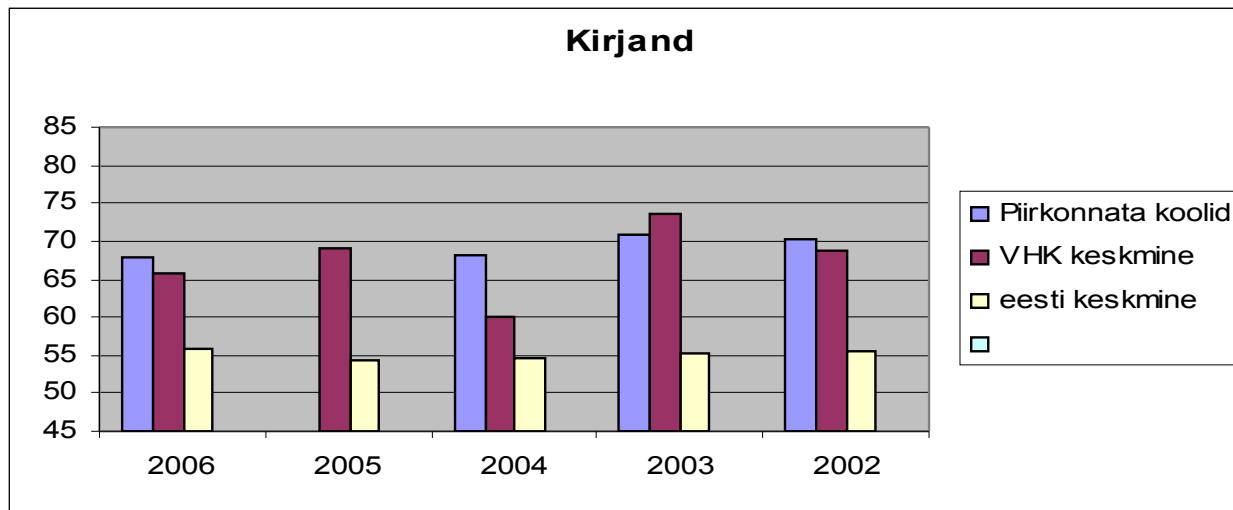
Soolised erinevused 2003/2004 õa

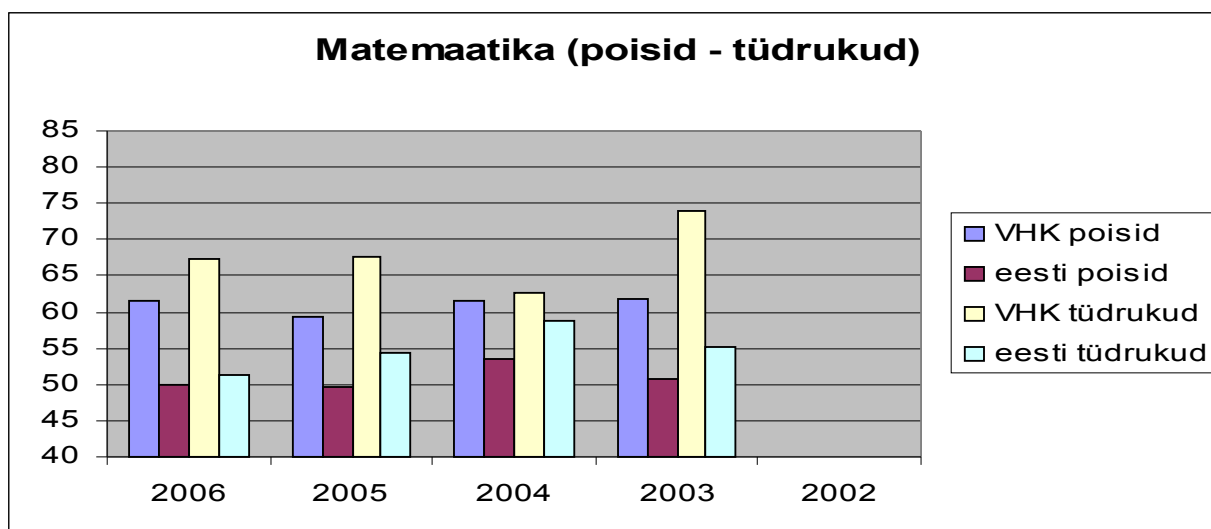
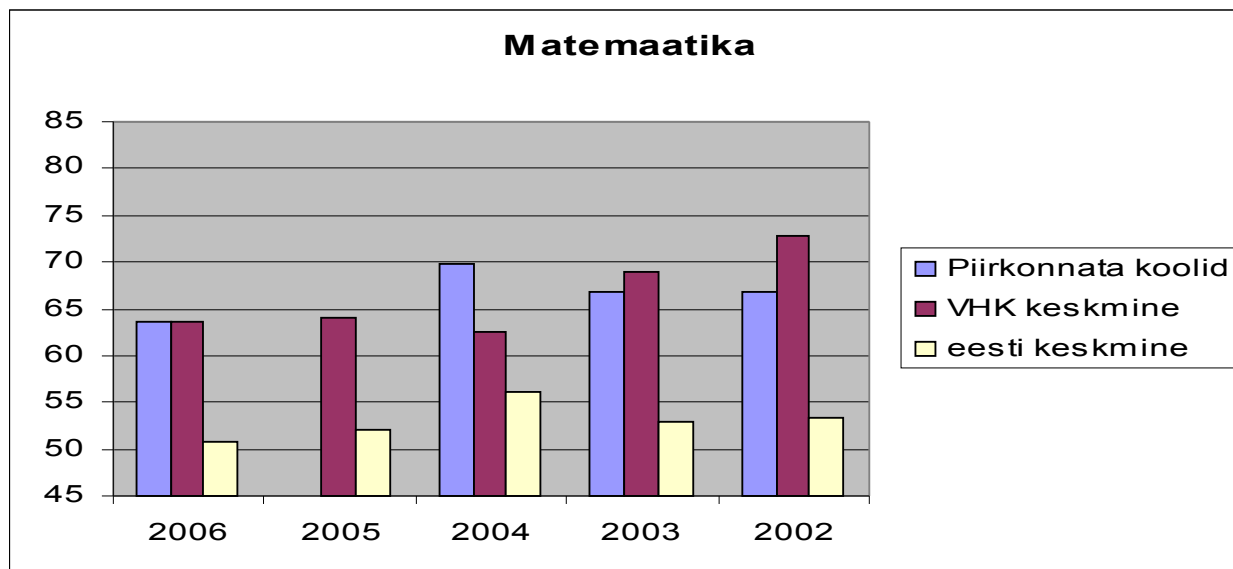
Soolised erinevused 2002/2003 õa

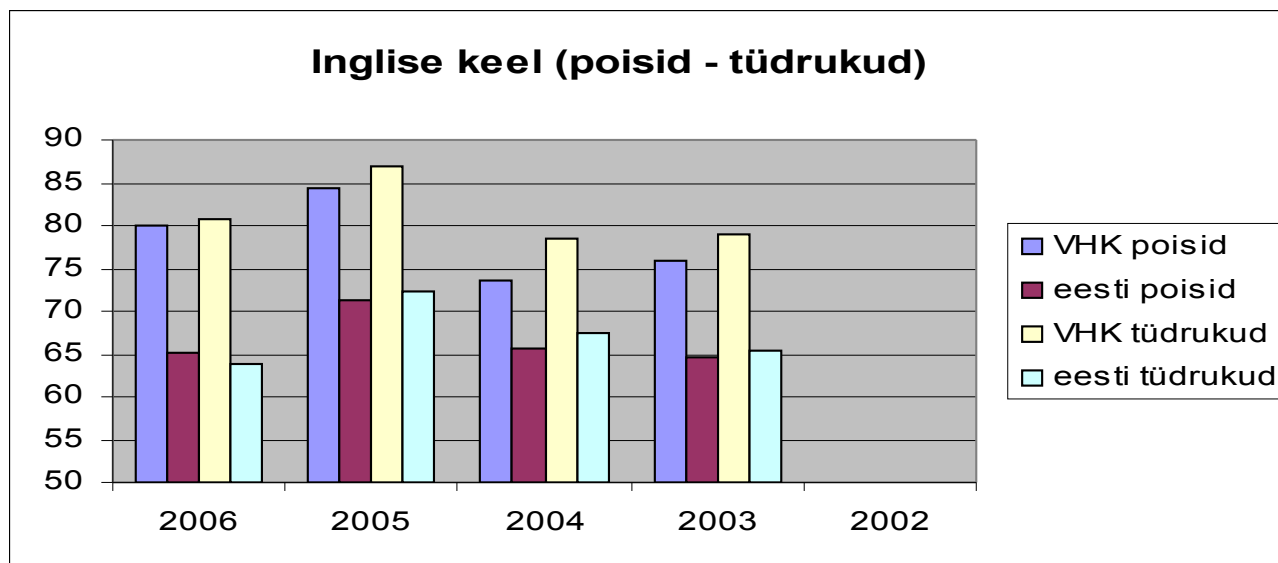
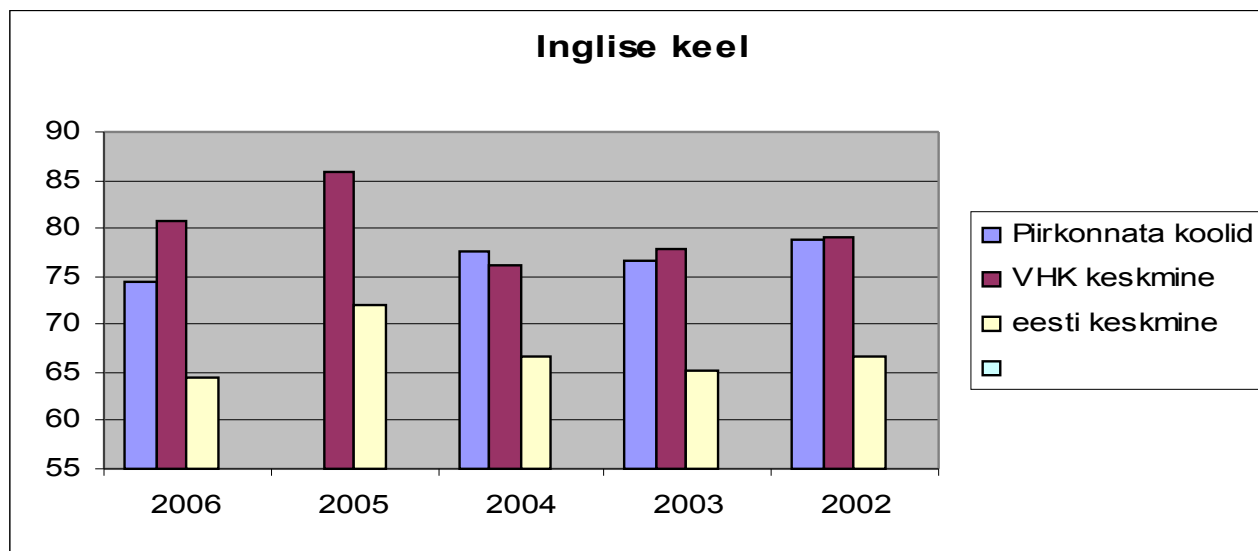
Gümnaasium eesti keele riigieksam

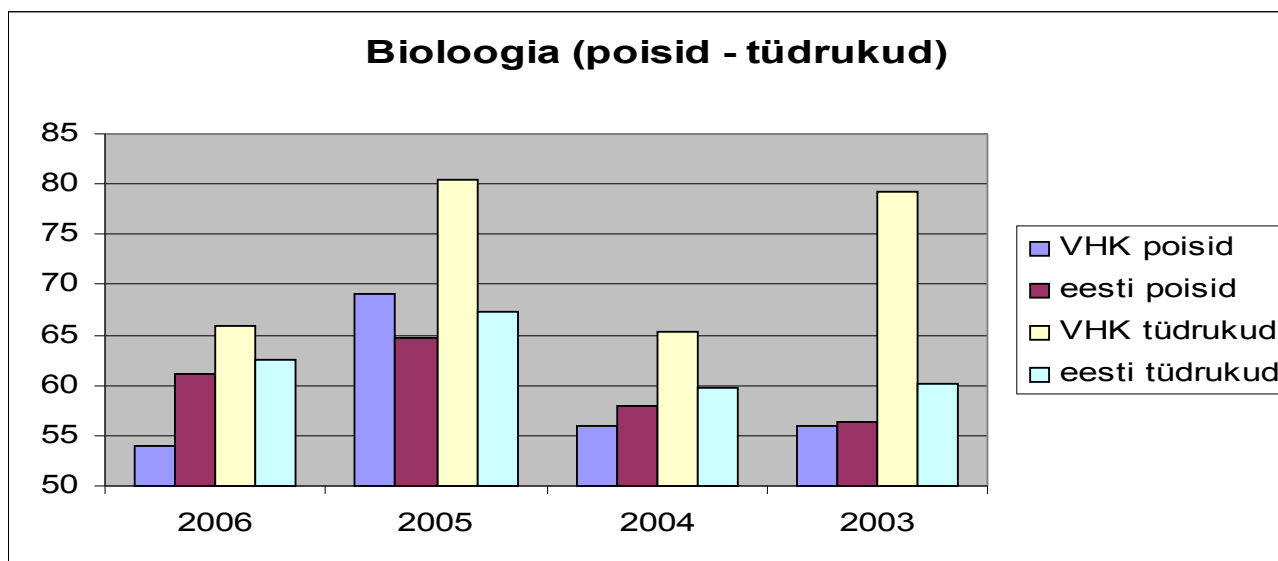
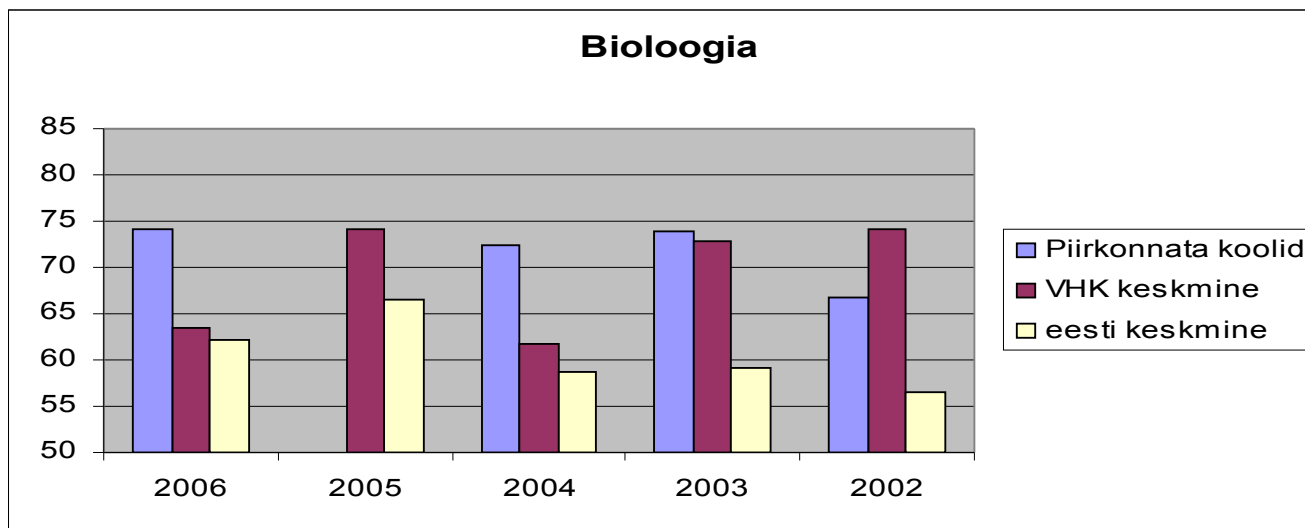
Gümnaasiumi matemaatika riigieksam

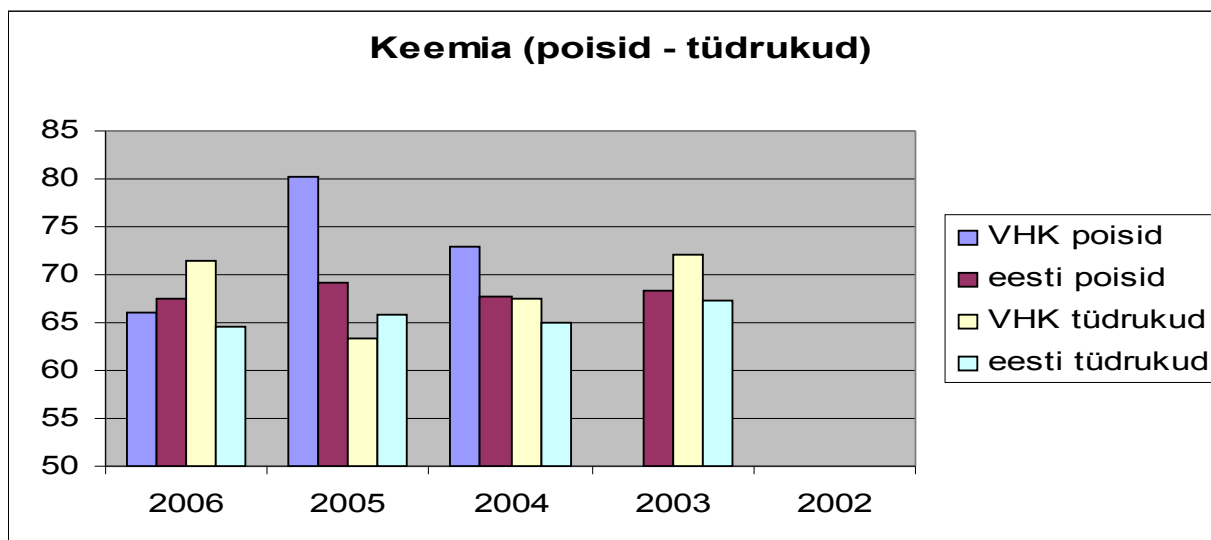
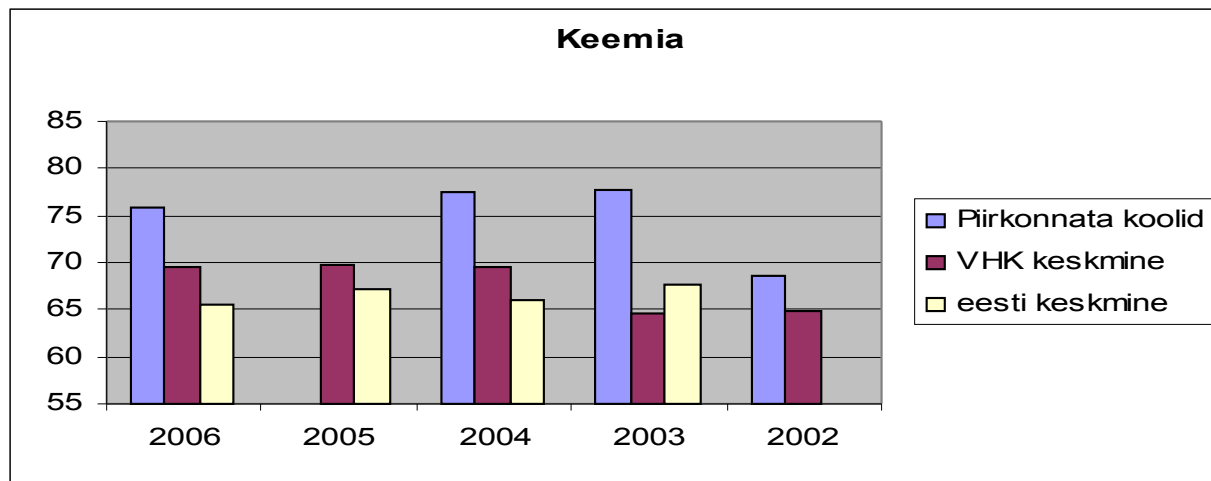
Gümnaasiumi inglise keele riigieksam

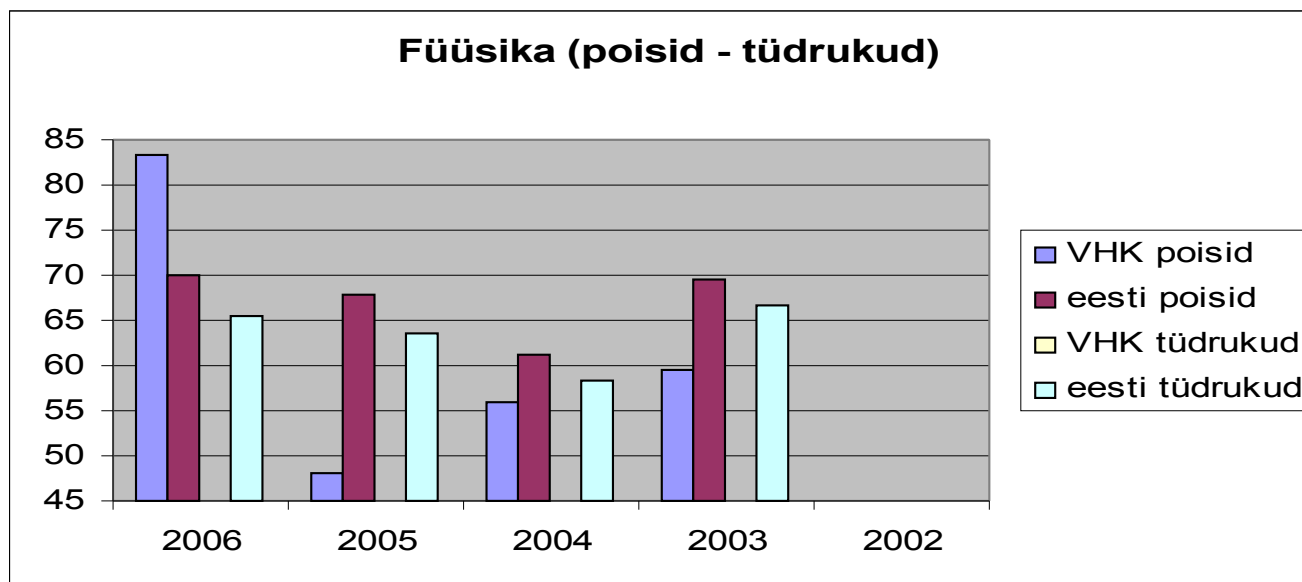
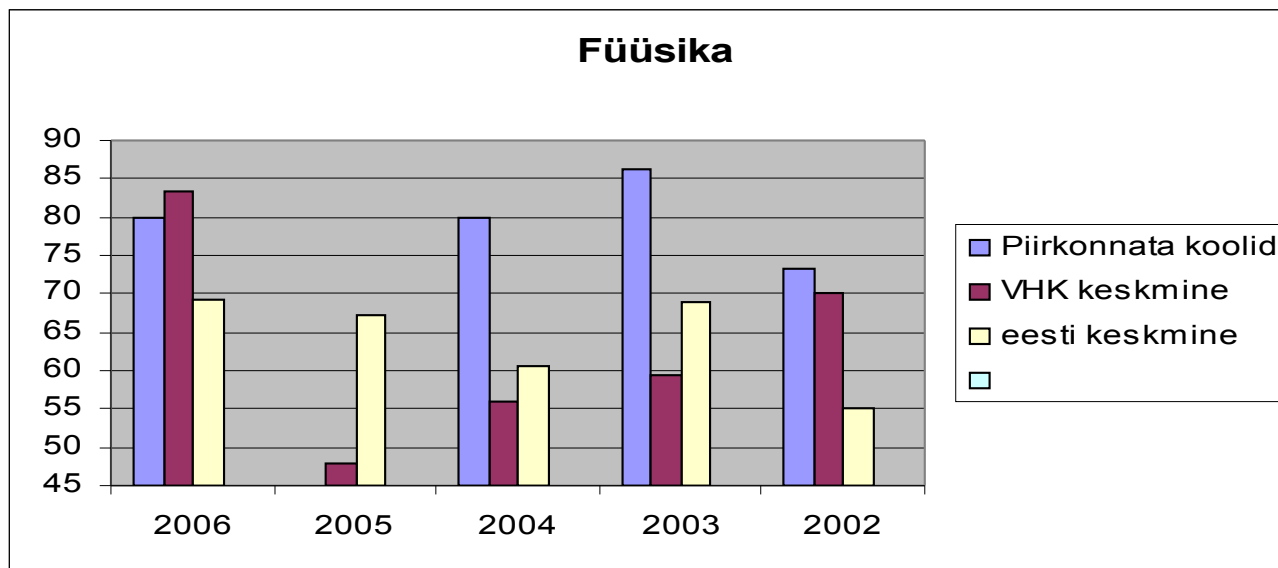
Gümnaasiumi bioloogia riigieksam

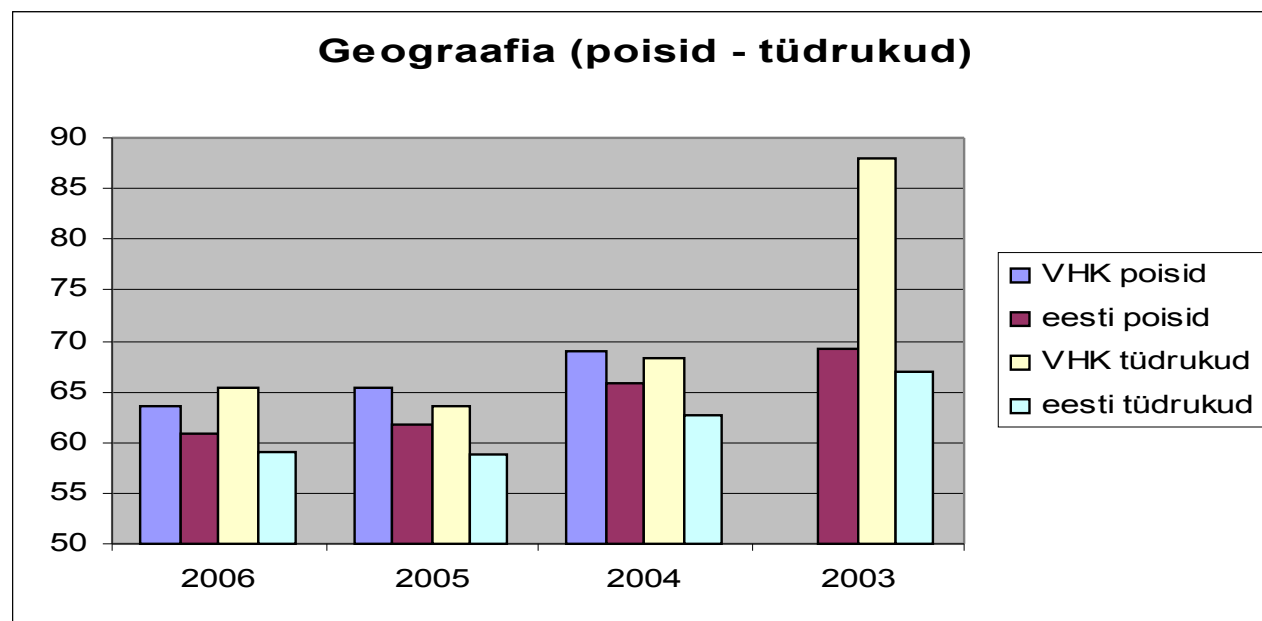
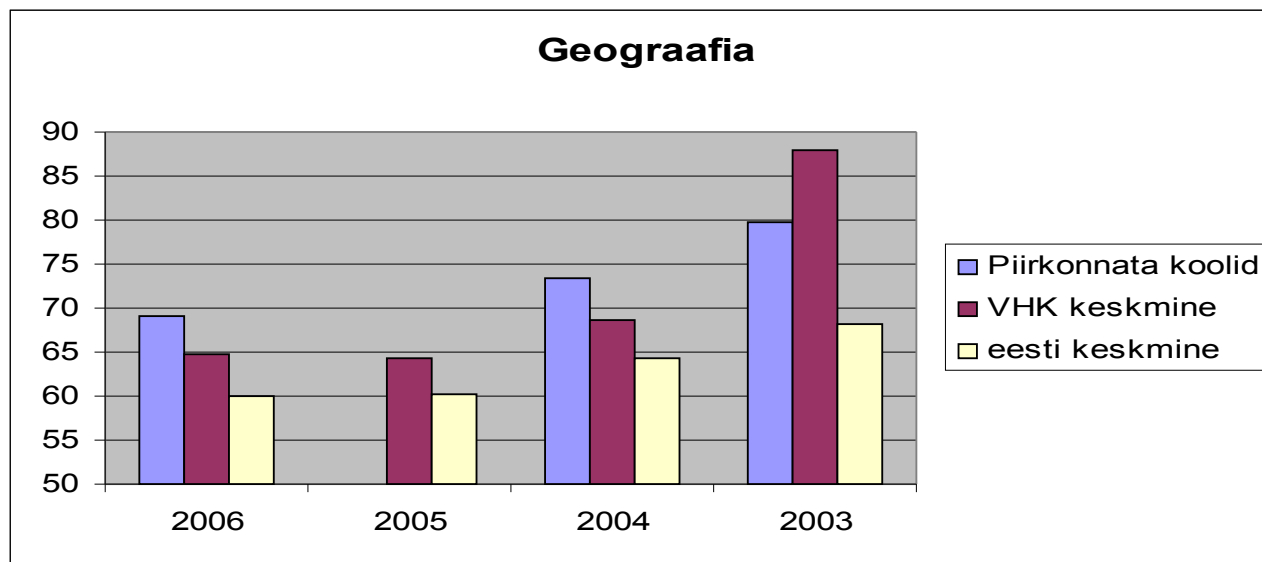
Gümnaasiumi keemia riigieksam

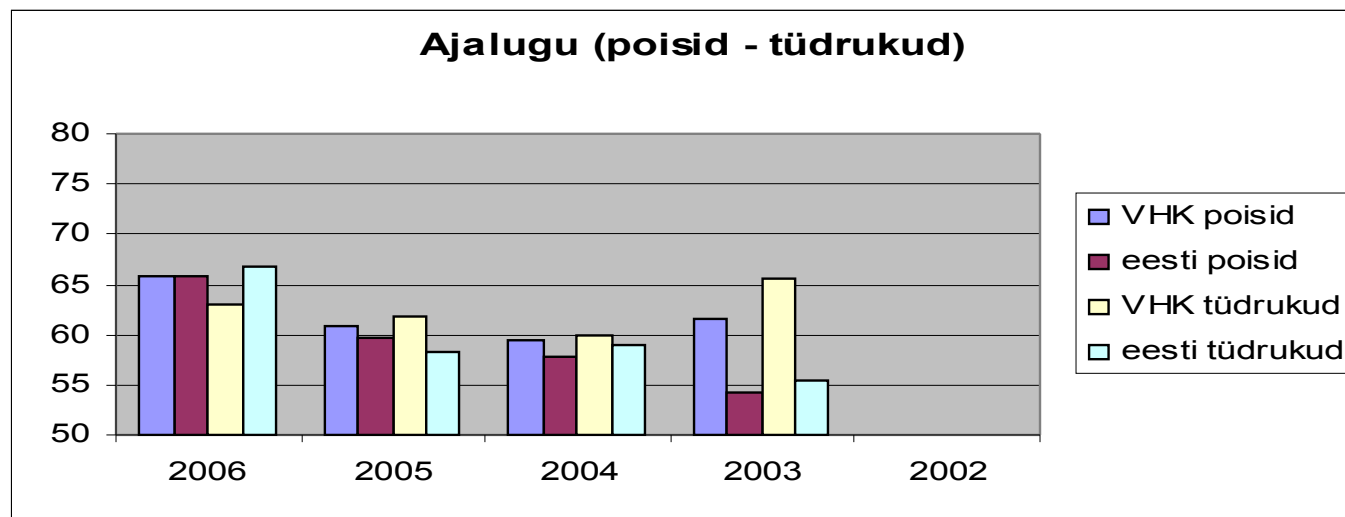
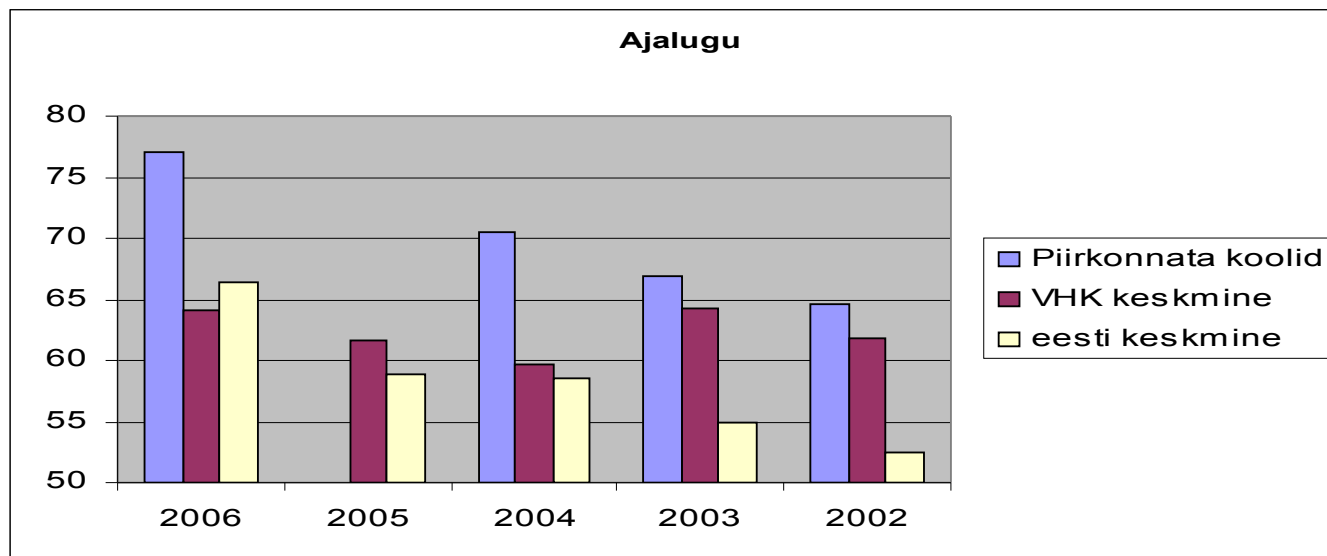
Gümnaasiumi füüsika riigieksam

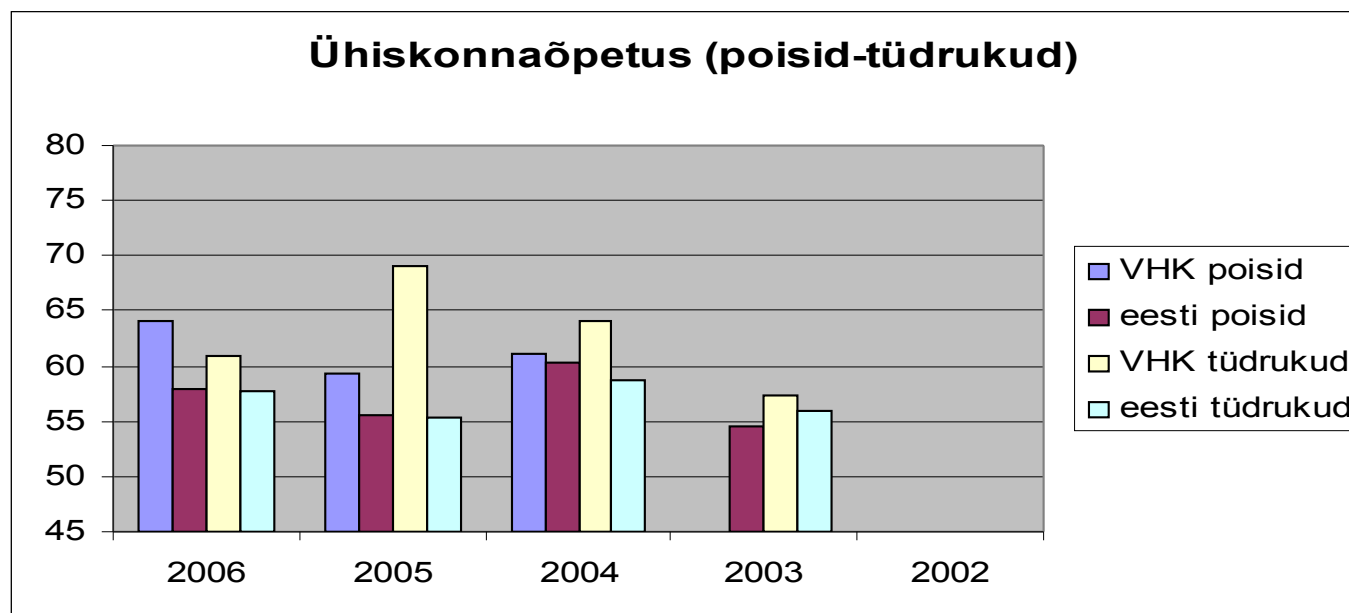
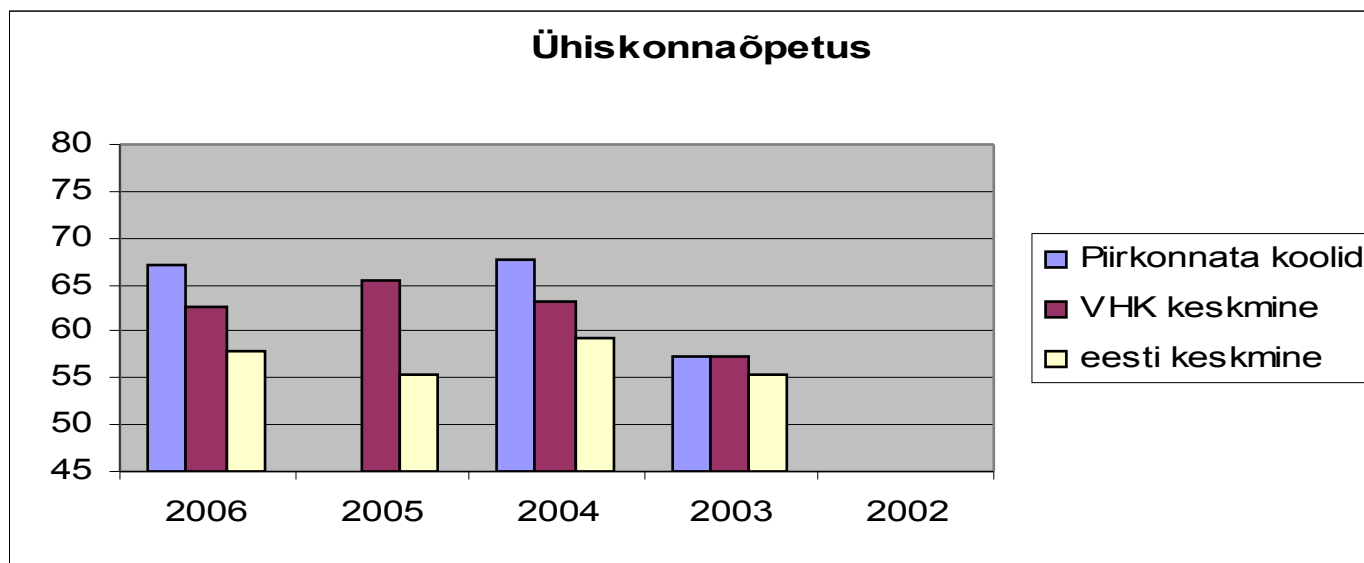
Gümnaasiumi geograafia riigieksam

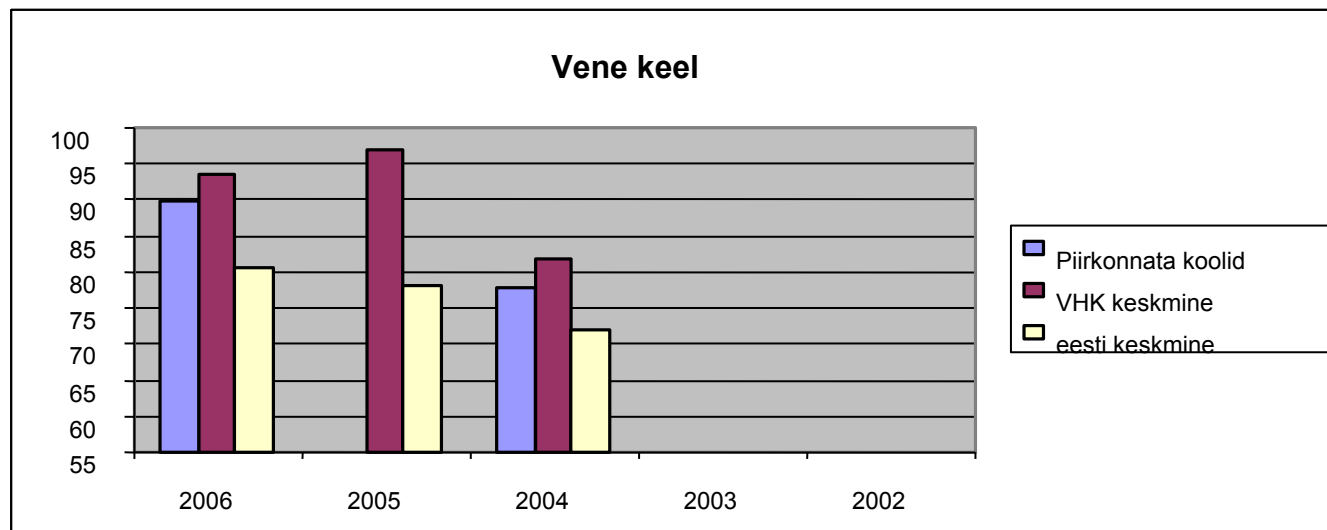
Gümnaasiumi ajaloo riigieksam

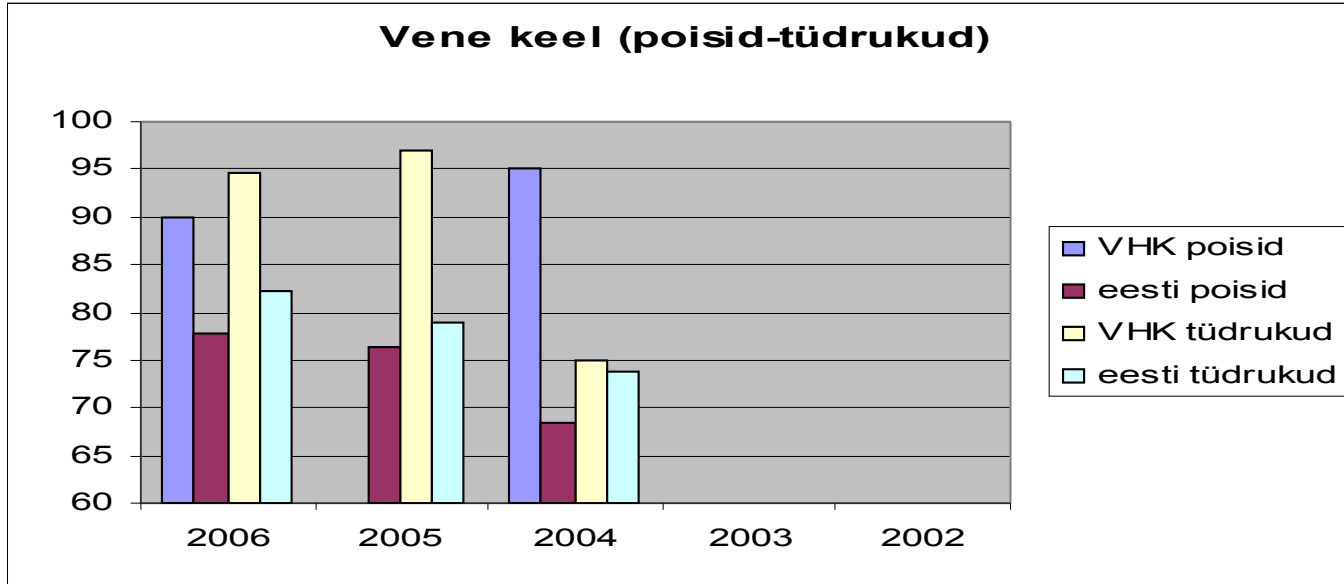

Gümnaasiumi ühiskonnaõpetuse riigieksam

Gümnaasiumi vene keele riigieksam

VHK SAAVUTUSED JA PROBLEEMID 20-ndal TEGEVUSAASTAL (SISEHINDAMISE TULEMUS)

	SAAVUTATUD	PROBLEEMNE
1.	<p>Üldjoontes last toetav atmosfäär</p> <p>On võimalused</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eelduste kujunemiseks võimeteks ▪ Arenguraskuste kompensatsiooniks ▪ Diferentseeritud õppeks 	<p>Puudulik personaalne hool, suur vajadus tugiisikute järgi</p> <p>Haigestumiste ja eriprogrammidest tulenevate puudumiste puhul ei ole süsteemset järelaitamist ja individuaalse või koduõppe süsteemi</p>
2.	<p>Üldiselt õppimisele suunatud atmosfäär ja pidevalt tõusnud õppetase.</p> <p>Paremini läbitöötatud õppekavad.</p> <p>Inglise keele õppekavaga saavutatu ja õppekava väljatöötamise raames tehtav töö eeskujuks teistele ainevaldkondadele. Samuti toetava distsipliini rakendamine</p>	<p>Tundide efektiivsus ebaühtlane, paljudes ainetes madal..</p> <p>Puudub süsteem selle hindamiseks, seisukohtade võtuks ning ka tunni efektiivsuse tõstmise abinõuks on tihti vaid õpetaja vahetus.</p> <p>On õpetajaid, kes ei suuda valitseda klassi ja kehtestada distsipliinõudeid</p>
3.	<p>Laste küpsuse saavutamisel, nende valikuoskuse edendamisel ja eneseleidmise toetamisel on oluliseks osutunud filosoofia</p>	<p>Järgmisteks toetust vajavateks ja õppesüsteemis kui tervikus edendatavateks valdkondadeks on ajalugu ja loodusteadused.</p>
4.	<p>Õpetajate valmisoleku kasv aktsepteerida probleemidega lapsi ning otsida lahendusi nende aitamiseks</p>	<p>Ebasüsteemsed abiprogrammid</p> <p>Endiselt ainekeskses lähenemises õpetajal õppeühikuks klass ja kui keegi keskmisest hälbib, siis ei leia ta alati tuge</p> <p>Õpetajad ei pea vajalikuks jälgida omalt poolt süsteemselt problemlapse käekäiku ja pakkuda talle tuge süsteemse järelaitamise ja kontrolli kaudu</p> <p>Metoodiline pädevus</p>
5.	<p>Kristliku väärtussüsteemi formaalne aktsepteerimine vanemate, õpetajate ja õpilaste poolt</p>	<p>Õpetajate maailmavaateline lähtepositsioon ja tegevuse mõtestatus</p> <p>Oskamatus tegelda õpilase isiksuse ja iseloomu kujundamisega, mille tõttu püütakse problemlapsi koolist tõrjuda, et nad ei saaks olla teistele halvaks eeskujuks.</p> <p>Abitusest haaratakse karistuse kui ainsa meetodi järel, hoidmaks ära laste kasvamist loodriteks ja toimetulekuraskustega inimesteks.</p>

6.	<p>VHK organisatoorse struktuuri ja tööjaotuse väljakujunemine, nii et ka teenistused, programmid ja aineseksioonid on endale kindla koha leidnud</p> <p>Juhtimisskeem, mis võimaldab liita tervikuks munitsipaalse ja omaalgatusliku tegevuse</p>	<p>Rõhuasetus juhtimises on kandunud esialgu veel <i>Consiliumile</i>, seda ei vahendata edasi osakonna tasandeile. Osakondade tasandil jääb juhtimine tihti formaalseks, operatiivseks; õpetajad tunnevad, et nad on otsustamisest ja strateegilisest tegevusest eemal.</p> <p>Hoolimata valdavalt kollegiaalsest tegevusest aktualiseerub aeg-ajal eriti esmasel juhtimistasandil nii juhitamatuse kui ka autoritaarsuse probleem.</p> <p>Püstitatud eesmärgid ei jõua tihti õpetajateni, rääkimata siis õpilastest ja vanematest</p>
7.	<p>On saavutatud teatud loomingulisuse ja korra tasakaal</p>	<p>Liigne koormus ja läbimõtlematud nõudmised pärsivad loomingulisust</p> <p>Kord ei taga kindlaid raame, mis võimaldaksid avalduda loomingulisusel igal tasandil</p>
8.	<p>Põlvkondades järjepidevus</p>	<p>Osakonniti väga erinev</p>
9.	<p>Kaadrivalik on aasta aastalt taganud kindlama suundumuse püstitatud eesmärkide poole.</p> <p>Siiani on kaader esmaseks võtmeprobleemiks.</p>	<p>Aeg-ajalt ei toimu otsustamine õpetajate valikul või töö säilitamisel eeskätt laste huve silmas pidades</p>
10.	<p>Õpetajatekoolituses on tekkinud kindlustunnet loov järjepidevus ning tõsiseltvõetavus</p> <p>On alustatud vanemate täiendkoolitusega</p>	<p>Koolitus ei taga õpetajatele piisavat valmisolekut tulla toime probleemidega, mida nad koolis kohtavad</p> <p>Vanemate koolitus suhteliselt juhuslik ja ebapiisav.</p>
11.	<p>Uuringud loonud kindla tausta lapse arengu jälgimiseks</p>	<p>Kuna uuringute materjal ei ole piisavalt läbi töötatud ja üldistatud, on kasutamata nendes potentsiaalselt olemasolev ressurss lapse arengukeskkonna kujundamiseks</p>

ALGKOOLI TEGEVUSKAVA 2007-2011

EESMÄRK (Mida tuleb saavutada)	PRINTSIIBID (Mida tuleb eesmärgi saavutamisel silmas pidada)	KRITEERIUMID (Mille alusel saavutatut hinnata)	STRUKTUUR (Millest koosneb)	KOOSSEIS (Kellele ja milliseid inimesi ja ametikohti on selleks vaja)	FUNTSIOONID (Mis selle tõttu juhtub organisatsioonis, vanematega, õpilastega)
Algkooli formeerumine VHK pedag. kontseptsioonist lähtuvaks iseennast reguleerivaks juhtimissubjektiks osakonna tasandil ja koostööpartneriks VHK tasandil	Eesmärgistatus Tagasisidestatus Juhtimise modelleeritus	Eesmärgid on sõnastatud ja kogu kaadri teada, välja on töötatud tegevuskava nende saavutamiseks Olulisemate protsesside tagasisidestuseks on loodud kontrollistüsteem, seda järgitakse ja sellest tehakse kokkuvõtteid	Fikseeritud põhiprotsess ja selle kulgemiseks vajalikud kõrval- ja tugiprotsessid, mille alusel on korraldatud tööjaotus	Uue juhtimistasandina algklasside õppealajuhataja 8 klassijuhataja, 3 abiõpet., aineõpetajad, päevakeskuse kasvatajad ainesekts. (peakorrapidaja, korrapidajad; programmid, projektid ja nende juhid) õpetaja abid, vabatahtlikud	Jõukohasus ja kindlustunne ning sellel tuginev rahulik tööatmosfäär
õpe					
Lugemisoskus	1. Enne ei tohi edasi minna, kui on saavutatud tekstimõistmine 2. Õpet koolitus lugemiskustega õpil õpetamiseks (düsleksia jm)	II klassi lõpus lugemise diagnostika	III kl õppekavva lugemise individuaalne kursus õpilastele, kel pole omandatud funktsionaalne lugemine (35t?)	Tarifikatsioonis näha ette lugemise individuaaltundide tasustamine	Mahajäämuse ennetamine ja toimetulek hilisemates klassides
Korrutustabel	Enne ei tohi edasi minna, kui iga etapp on kinnistunud	Diagnostika III kl lõpus	Millised tegevused ? Arvutimängud korrutamise omandamiseks	Kes sellega tegeleb	Toimetulek hilisemates klassides

Koormus					
Õppe individualiseerimine: kirjalikult vormistatud individuaalkava	õpetaja vastutab, et õpilane töötab võimetele vastaval rahuldust pakkuval tasemel	Jõukohane edasijõudmine; õpisoov ; pinge ja väsimuse vähenemine	Tasemegrupid Individuaalõpe PMK-s Indiv.õpe mõnes aines Ajutine indiv.õpe VHK-s Koduõpe	Tervisenõukogu ettepanek õppe indiv. Algkooli õppealajuhataja koordineerib aineõpetajate tööd individuaalkava väljatöötamisel	Toimetulek
Personaliseeritud järelaitamine Konsultatsioonile registreerumise süsteem koos probleemi fikseerimisega	Õpilast õpetatakse oma vajadust teadvustama ja tajuma, et tema vajab abi ja õpetaja aitab.	Kindla adressaadiga süsteemselt ja heal tasemel korraldatud konsultatsioonid nii, et vanemad ja õpilased veenduvad, et probleemi korral saab õpilane igal juhul õpetajalt vajaliku ja piisava abi	Õpilase poolt tellitud teemakohased konsultatsioonid juhtkonna poolt määratud õpetajaga Aineõpetaja poolt määratud konsultatsioonid nõrgematele või tugevamatele õpilastele õppe diferentseerimiseks (tunniplaaniline grupiaeg oma õpetajaga)	Erakorraliselt tasustatud Osaliselt tarifikaatsioonis regulaarse tunnina või üldtööaja sees konsultatsioonijana	Massiliste eratundide vajaduse vähenemine põhiainetes
Parandusõpe	1.Operatiivsus ja resultatiivsus 2.Koostöö aineõpetajatega	Aineõpetajate valmisolek lubada lapsi parandusõppe tundi kasvab veendumuseks, et laps jõuab edasi tänu parandusõppele			

väärtussüsteem					
Iseloomu kujundamine	Vooruste pedagoogika järgimine	Õpetajate rahulolu õpilaste käitumise ja iseloomu kujunemisega	Õpetajate eeskuju Õppematerjalid Klassijuhataja igahommikune algava päeva mõtestamine ja eelmise hindamine	Peamised rõhuasetused: Klassijuhataja Usuõpetus Inglise keel	Toetav atmosfäär
Kord ja tööharjumused	Vihikute, päevikute, töövahendite, kappide korra kontroll Õpilastele korrahoidmise ja keskkonna korrastamise õpetamine E- kooli operatiivne ja sisuline täitmine	Korrastatud keskkond ja õppeks vajalike tingimuste olemasolu	Mõtestatud tööülesanded õpil ja õpet Iga päeva planeerituse teadvustamine kl juh hommikuminitel ning eelneva kokkuvõte <u>Juhtkonnal selge ja mõtestatud tagasisidestatuse süsteem.</u> Klassijuhataja mater. vastut. leping. Korrapidamise graafikud ja nende jälgimine	Juhtkond klassijuhatajad, aineõpetajad,	Õpetajate, õpilaste ja vanemate rahulolu õppe efektiivsuse, keskendumisvõimaluse ja sõbralike suhetega.
Perekond	Vanemate ja ped . kollektiivi vahelise piiri avatud hoidmine	Koostöö ja õpetajate kindlustunne vanematega suhtlemisel	Koolitus, nõustamine 1.õpetajale perest 2.vanematele	Terviseteenistus Kooli juhtkond Peretoetus ja –keskus kooli ülesehitamisel	Võõrdumise ja võõrandumise puudumine, aktiivsus osalemine ja identiteet
Tervisekasvatus	Tervisliku elustiili kujundamine Karskusliikumine Toitumine	Ennast valitsev, terve ja tahtejõuline noor	Tervisele ja liikumisharjumuse kujundamisele suunatud keh. kasv. Koolitoit ja toitumisharjumused tervikuna Karskusõpetus	Kooli juhtkond Klassijuhataja Kehalise kasv õp Koolisöökla Kooli med.õde Terviseteenistus	Töövõime kasv Puudumiste vähenemine Õppe efektiivsus Elurõõm

PÕHIKOOLI TEGEVUSKAVA 2007- 2011

EESMÄRK (Mida tuleb saavutada)	PRINTSIIBID (Mida tuleb eesmärgi saavutamisel silmas pidada))	KRITEERIUMID (Mille alusel saavutatut hinnata)	STRUKTUUR (Millest koosneb)	KOOSSEIS (Kellele ja milliseid inimesi ja ametikohti on selleks vaja)	FUNTSIOONID (Mis selle tõttu juhtub organisatsioonis, vanematega, õpilastega jne)
Juhtimise kvaliteet	Süsteemsuse ja järjepidevuse tagamine	Pinge langus ja operatiivse sekkumise vajaduse vähenemine	<u>Juhtkonnal selge ja mõtestatud tagasisidestatuse süsteem</u>	Kooli juhtkonna tööjaotuse ümbervaatamine	Õppekeskkonna stabiilsus, protsesside juhitavus
ÕPE					
Õppe diferentseerimine	õpetaja vastutab, et õpilane töötab võimetele vastaval rahuldust pakuval tasemel	Jõukohane edasijõudmine; õpisoov; pinge ja väsimuse vähenemine	Tasemerühmade sisseviimine ainetes, kus suur diferents Koostöö PMK-ga Koduõpe, individuaalõpe	Õppealajuhataja Ja PMK	Võimetekohane areng
Loodus- ja tehnikahuvi ning sportliku aktiivsuse tagamine	Lua nii finantsliine kui ka ruumiline kate	Huvialategevuse käivitumine neis valdkondades	Orienteerumise, tehnika, arvutiring, loodus- ja matkaringid	MÜ täppisteaduste kool. Liikumisprogramm	
Soopoolte erinevusi arvestav õpe	Induktiivse ja deduktiivse õppe vahekorra tasakaalustamine	Mõlema soopoolte toimetuleku paranemine	õppekava õppemeetodite ja õppematerjalide ülevaatamine	Ainesektsioonid	Soopoolte võrdne konkurentsivõime gümnaasiumis
Parandusõpe	Süsteemsus ja järjepidevus	Õpilaste ja vanemate kindlustunne	Protseduurireegli vormistamine	Terviseteenistus	Õpilaste edenemine kitsaskohtadest hoolimata

VÄÄRTUSSÜSTEEM					
Iseloomu kujundamine	Kl.juh. materjalide ettevalm. Isiksuse positiivset kujunemist toetava tegevusstruktuuri ülesehitamine	Potentsiaali kasv võimete realiseerumisel Vastastikku toetav atmosfäär	Programmi väljatöötamine Klassijuhataja igahommikune algava päeva mõtestamine ja eelmise hindamine	Tasustamine?	Oma inimsuse täielikum realiseerimine
Tüdrukute murdeeakriisi ennetamine	Kriisi õigeaegne teadvustamine	7, 8 kl tüdrukute õpihuvi ja osalustahte säilimine	Programm, abistamaks klassijuhatajaid	Kristliku kasvatuses aineseksioon, Terviseteenistus	Tütarlaste vääriskus ja tasakaalustatud areng
Tervislike eluviiside kujundamine Alkoholi, tubaka ja narkootikumide tarbimise ennetamine Moraalipõhine seksuaalne käitumine	Terevisliku elustiili kujundamine Karskusliikumine Toitumine	Ennast valitsev, terve ja tahtejõuline noor	Tervisele ja liikumisharjumuse kujundamisele suunatud keh. kasv toitumisharjumused tervikuna karskusõpetus	Kooli juhtkond Klassijuhataja Kehalise kasv õp Koolisöökla Kooli õde Tervise teenistus	Töövõime kasv Puudumiste vähenemine Õppe efektiivsus Elurõõm
Sotsiaalse entroopia, pungi, satanismi jt keskkonnategurite ohtlikkuse teadvustamine	Fenomenoloogiline ja kasuaalne analüüs	Tegevuskava väljatöötamine	Positiivse tegevusstruktuuri loomine	Kristliku kasvatuses aineseksioon ja koolide juhtkonnad	Õpilaste vastandumise ärahoidmine, kuuluvus- ja aktiivsustunde säilimine
Perekond	Vanemate toetamine lapse esmase kasvatajana	Vanemate koostöövalmidus	Vanemate koolitus perekonsultatsioonid	MÜ pedagoogium Terviseteenistus Kooli juhtkond Perekesksuse ülesehitamine	Võõrdumise ja võõrandumise puudumine, aktiivsus, osalemine ja identiteet

KOORMUS					
Korruga käsilolevate õppeainete hulga vähendamine	Ainete grupeerimine kursustesse või pooleaastastesse tsüklitesse	Õpilaste huvi ja tahte tõus, akadeemiliste tulemuste paranemine	Tsükliõpe	Aineõpetajad	Võimetekohane areng Töövõime säilimine
Pikema, taastumist võimaldava vaba aja planeerimine õppepäeva keskele, õppe kombineerimine huviõppega	Töö- ja taastumiserütmi arvestava koolipäeva planeerimine	Õpilaste töövõime säilimine ka õhtustes tundides	Õppetsüklite ja vahetundide mehhaanilise struktuuri ümberkujundamine ergonoomiliselt põhjendatud struktuuriks	Kooli juhtkond, tervise teenistus	Õppe efektiivsuse tõus ja töövõime kogu päeva kestel
Õppe individualiseerimine: kirjalikult vormistatud individuaalkava	õpetaja vastutab, et õpilane töötab võimetele vastaval rahuldust pakkival tasemel	Jõukohane edasijõudmine; õpisoov; pinge ja väsimuse vähenemine	Tasemegrupid Individuaalõpe PMK-s Individuaalõpe mõnes aines Ajutine individuaalõpe VHK-s Koduõpe	Tervisenõukogu ettepanek õppe indiv. Algkooli õppealajuhataja koordineerib aineõpetajate tööd individuaalkava väljatöötamisel	Toimetulek
Personaliseeritud järeldamine Konsultatsioonile registreerumise süsteem koos probleemi fikseerimisega	õpilast õpetatakse oma vajadust teadvustama ja tajuma, et tema vajab abi ja õpetaja aitab.	Kindla adressaadiga süsteemselt ja heatasemeliselt korraldatud konsultatsioonid nii, et vanemad ja õpilased veenduvad, et probleemi korral saab õpilane igal juhul õpetajalt vajaliku ja piisava abi	Õpilase tellitud teemakohased konsultatsioonid juhtkonna määratud õpetajaga Aineõpetaja määratud konsultatsioonid nõrgematele või tugevamatele õpilastele õppe diferentseerimiseks (tunniplaaniline grupiaeg oma õpetajaga)	Erakorraliselt tasustatud Osaliselt tarifikaatsioonis regulaarse tunnina või üldtööaja sees konsultatsiooniajana	Massiliste eratundide vajaduse vähenemine põhiainetes

GÜMNAASIUMI TEGEVUSKAVA 2007- 2011

EESMÄRK (Mida tuleb saavutada)	PRINTSIIBID (Mida tuleb eesmärgi saavutamisel silmas pidada)	KRITEERIUMID (Mille alusel saavutatut hinnata)	STRUKTUUR (Millest koosneb)	KOOSSEIS (Kellele ja milliseid inimesi ja ametikohti on selleks vaja)	FUNTSIOONID (Mis selle tõttu juhtub organisatsioonis, vanematega, õpilastega jne)
Juhtimise kvaliteet	Juhtivuse tagamine muutuva ruumiprogrammi raames	Pinge kontrollitavus operatiivjuhtimise toimimine	<u>Juhtkonnal selge ja mõtestatud tagasisidestatuse süsteem</u>	Gümnaasiumi juhtkonna koostöö huvialakoolidega, MÜ keeltekeskuse ja täppisteaduste kooliga	Õppekeskkonna stabiilsus, protsesside juhtivus
ÕPE					
Bioloogia, keemia õppetingimuste parandamine süvaõpe	Luaa nii organisatsiooniline, finantsiline kui ka ruumiline kate	Eksamitulemuste paranemine Huvialategevuse käivitamine	Tegevusvormide väljatöötamine	MÜ täppisteaduste kool	Arstiteadusest huvitatud õpilaste edasiõppimise võimaluste paranemine
Ajaloo õppetingimuste parandamine, süvaõppeks võimaluste loomine	Luaa nii organisatsiooniline, finantsiline kui ka ruumiline kate	Eksamitulemuste paranemine Huvialategevuse käivitamine	Kursused, huviringid	Antropoloogia ja sotsiaalteaduste programm	Õpilaste võimalus kutsumuse korral jätkata õpinguid ajaloo ja sotsiaalsete distsipliinide vallas
Liikumisaktiivsuse tagamine	Tagada tervist tagav liikumisaktiivsus	Noorte tervis ja töövõime	Klubiline tegevus Puutega õpilaste liikumisprogramm	liikumisprogramm	Väljalangevuse vähenemine
Kutsumuse otsingud ja valikud	Tagada kindlustunnet andev ja kompetentne nõustamine ning eneserealisatsiooni võimalus	Õpilaste kindlustunne valikuid tehes ja aktiivsus valitud programmi raames	Ekspertninnangud, nõustamissüsteem, Piisavaid valikuid võimaldav õppekorraldus	Juhtkond ja terviseteenistus	Kindlustunne oma elu korraldamisel ja edasiste tegevusplaanide koostamisel

KOORMUS					
Õppe diferentseerimine	Tasemeõppe korraldamine	Jõukohane edasijõudmine; õpisoov; pinge ja väsimuse vähenemine	Rühmade moodustamine huvi ja võimete alusel	Õppealajuhataja	Võimetekohane areng
Õhtuse osakonna rajamine	Tagada soodsad õppetingimused tervise- ja sotsiaalsete probleemidega lastele	Probleemõpilaste toimetulek	VHK gümnaasiumi õhtune osakond	Tugisüsteeme ja individuaalõpet vajavatele õpilastele VHK juhtkond	Põhikooli individuaalõppes lõpetanud õpilaste kindlustunne
Tugisüsteemid	Korraldatud vastavalt vajadusele koostöös väljaspool VHK-d oleva võrgustikuga	Õpilaste ja vanemate kindlustunne Puuetega laste toimetulek VHK-s	Õpilaskodu. Tugiisikud Individuaalõppe rühmad Õhtukooli programmi käivitamine	Gümnaasiumi juhtkond Terviseteenistus Miikaeli Ühendus	Õpilaste edenemine kitsaskohtadest hoolimata
VÄÄRTUSSÜSTEEM					
Väärtussüsteemi kujundamine	Erinevate tegevuste väärtussüsteemile tuginev analüüs	Õpil. parem orienteerumine väärtustes	Filmiklubid, loengud, rekollektsioonid	Kristliku kasvatusprogrammi	Väärikas toimetulek oma eluga
Iseloomu kujundamine	Isiksuse positiivset kujunemist toetava tegevusstruktuuri ülesehitamine	Potentsiaali kasv võimete realiseerumisel. Vastastikku toetav atmosfäär	Programmi välja töötamine	Tugiisikute süsteemi väljatöötamine ja rakendamine	Edasijõudmise paranemine, väljalangevuse vähenemine Oma inimsuse täielikum realiseerimine
Tervisekasvatus	Terevisliku elustiili kujundamine Karskus Liikumine Toitumine	Ennast valitsev, terve ja tahtejõuline noor	Tervisele ja liikumisharjumuse kujundamisele suunatud keh. kasv Koolitoit ja toitumisharjumused karskusõpetus	Kooli juhtkond Klassijuhataja Kehalise kasv õp Koolisöökla Kooli õde Tervise teenistus	Töövõime kasv Puudumiste vähenemine Õppe efektiivsus Elurõõm
Sotsiaalse entroopia, pungi, satanismi jt keskkonnategurite ohtlikkuse teadvustamine	Fenomenoloogiline ja kausaalne analüüs	Tegevuskava väljatöötamine	Positiivse tegevusstruktuuri loomine	Kristliku kasvatus aineseksioon ja koolide juhtkonnad	Õpilaste vastandumise ärahoidmine, kuulusus- ja aktiivsustunde säilimine
Perekond	Vanemate kursishoidmine noorte käekäiguga	Vanemate koostöövalmidus	Vanemate koostöövalmidus	MÜ pedagoogium Terviseteenistus Kooli juhtkond	Võõrdumise ja võõrandumise puudumine, aktiivsus ja osalemine

MUUSIKAHARIDUS VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUMIS

Muusikahariduse roll lapse arengus

Muusikaõpetuse peamisteks ülesanneteks on loetud:

anda kõigile lastele üldine ja laiapõhjaline etekujutus muusikast, muusikaajaloost ja muusika tähtsusest ning pakkuda ka esmast ja kõigile jõukohast praktilist muusitseerimiskogemust (eesti traditsioonis on viimaseks tavaliselt kooslaulmine üldhariduskooli muusikatundides ja koolikoories); koolitada professionaalseid muusikuid, kelle põhiülesanne on rahvusliku muusikakultuuri edendamine selle kõigis avaldumisvormides.

Esimest ülesannet viiakse Eestis ellu peamiselt üldhariduse ühe komponendina. Teise funktsiooni täitmiseks on Eesti Vabariigis moodustatud oma iseseisev muusikaharidusesüsteem, mille osana toimivad ka **VHK Muusikakool** ja **Vanalinna Muusikamaja**.

Muusikaõpetuse käsitlus VHK-s püstitab lisaks eelnevatele lisatulesande, mis on kujunenud VHK nägemuses ülemuslikumaks kahe eelneva suhtes - **kasvatust muusikaõpetuse läbi**.

Vanalinna Hariduskolleegeiumi ühiseks haridusruumiks ühendatud üldharidus- ja huvialaõpe võimaldavad laste arengut (kasvamist) jälgida ja toetada samaaegselt mõlemas valdkonnas. Tüüpiale on lapsevanemad vaistlikult lapsi suunanud muusikaõpingutele, tõlgendades põhimõtteliselt õieti muusitseerimisprotsessi lapse arengut toetava *taustsüsteemi vahendina*, pööramata samas piisavalt tähelepanu süstemaatiliste muusikaõpingutega kaasneva süvenenud tööga saavutatavatele veelgi sügavamatele väärtustele – keskendumis- ja süvenemisoskusele ja tööharjumuste väljakujunemisele.

Muusikahariduse funktsioonidena VHK-s lapse arengut toetava ja kasvatusliku

haridusvaldkonnana võiks esile tuua järgmised komponendid:

Tervikliku, arenenud isiksuse kujunemiseks soodsate tingimuste loomine.

Laste kunstilise tunnetuse tekkimisele kaasaaitamine, teadvuse ja tunnetuste vaheliste seoste avastamiseks tausta loomine.

Loovuse arenemiseks tingimuste loomine.

Lapse indiviidualsele tööviidile, vastutuseviidile, sihikindluse, eesmärgipärasuse kasvatamine

Lapses peituva huvi, uudishimu äratamine ja alahoidmine, toetamine lahenduste ja vastuste otsingul Muusikalise erandekuse hoidmine ja mitmekülgsele, püramatule arenemisvõimaluste loomine.

Kunstilise tunnetuse kaastool eetilise, kõbeilise, vastutustundliku mõtlemisviisiga väljakujunenud noore kasvatamine ja lõpptulemusena seeläbi ühiskonna eetilise kvaliteedi parandamine

Muusikaarmastuse, muusitseerimisrõõmu, muusikast saadava energia ja toe vastuvõtuoskuse säilitamine Elukultuuri mõistmiseks, omandamiseks, mõtestamiseks, mõjutamiseks ja kaasatähtsuseks vajalike mehhanismide, taustsüsteemide loomine

Elukestvat õpet soodustava huvi, avatuse, arengusoovi alahoidmine.

Huviõpe, mis on korraldatud õpilase huvives, peaks aitama õpilasel välja arendada oma eeldused võimeteks ning kompenseerida arenguraskused nii, et tal oleks parim võimalik positsioon oma eluga toimetlemiseks.

Ehkki muusika kasvatuslik ja hariv aspekt on tähtsustatud ja seliisena fikseeritud juba antiikajaja filosoofide poolt (Platon), on meie tänapäevaste arusaamade kohase süstemaatilise muusikahariduse käsitlemine haridus- ja kasvatusmeetodina küllalt uudne. Muusikaõpingute ülesandeks ei ole ainult ettevalmistus kutselise muusiku karjääriks, vaid muusikaõpingud on iseväärtus protsessina, lapse isiksusearengut, aktiivsust ja omaalgatuslikkust toetava loominguilise tegevusena.

Nõukogude Liidu ajal (pahasti ka käesoleval hetkel laialdaselt levinud nõukoguliku haridusparadigma valisesedes) käsitleti muusikaõpinguid, mis ei viinud muusiku eriala valimiseni, ebaõnnestumisenä, koolituse praagina. Selline liiga elitaarne lähenemine oli ilmselgelt oma selekteerivuses ja isiksusevaenulikkuses vale. Ehkki muusikaharidussüsteemis teati tippude olemasoluks vajaliku nn. püramiidi põhja lause mõistet, olid muusikaõpingud eesmärgistatud eelkõige tulevast elukutset silmas pidades ja vähemvõimekatele lastele sageli kahjustavad.

Elitaarse mudeli vastandiks on egalitaarne, demokraatlik mudel, mis on omane tänapäeva Euroopale, eriti Põhjamaaadele. Selline süsteem ei soosi küll tippude teket varajases lapseas (lapstähed), kuid pannustab laiäle põhjale ja ühtlasele tasemele. **Muusikahariduse algetapis peakski de viisiks olema laiapähjaline muusikaline algõpe võimalikult paljudele lastele.**

Muusikaõpetusprotsess lapse arengu teenistuses

Muusikaõpetus on spetsiifiliste oskuste omandamise meetod, mis rajaneb enkultuuratsoonil. See definitsioon juhib meid eemale põhilisest arusaamast muusikaga tegelemisest kui harrastusest, mille juures tuleks välistada töötegemise, vaevanägemise, süvenemise aspekt. *Vilumuste* teke on seotud eelneva *harjumuste* omandamisega. Harjumuste kujunemise eelduseks on teadlikud, tahtlikud ja ka pingutusrohked toimingud. Igasuguse õppimise (juhul kui käsitleda õppimist vabatahtliku, mitte sundprotsessina) põhitingimuseks on eesmärkide püstitamise ja säilitamise võime, teisisõnu *motivatsioon*. Vilumuste omandamiseks olulised põhitingimused on ka *koridus* ja *tagasiside*. Inimesed omandavad teatud kindlaid oskusi siis, kui neil on võimalus tegevust aktiivselt *korridada*. Aeg, mis nende korduste sooritamiseks kulutatakse, on üks vilumuse tekkimise kindlaimad tagatisi. *Tagasiside* on selles protsessis keskne küsimus, sest ainult õigeid toiminguid, võtteid tasub korridada, harjutada. Vigased protseduurid tuleb kõhe kõrvale heita.

Süsteematiiliste ja sihipäraste muusikaõpingute aluspõhjakaks on tugev tööväime, rutinihalvus (kordusprintsipi vilumuste tekke alusena), seotud individuaalse loominguise lähenemisega esilekerkivatele probleemidesse. **Väljakutsete vastuvõtmisel ja lahendamisel kasutab laps talle omaseid lahendusteid, protsessid, mis muusikaõpingutes on omandatud ja viinud kiire progressini, leiavad hõlpsalt rakendust ka muudes sfäärides esilekerkivate küsimuste puhul. Kõige piltlikum näide väite tõesusest on muusikaõppurite hakkamasamine üldhariduskoolis, asjaolu, mis on ilmnenud VHK-s läbiviidavates eksperthinnangutes.**

Edukatte muusikaõpingute tähtsa tegurina tuleb käsitleda motivatsiooni. Motivatsioon on personaalsete eesmärkide püstitamise tulem, ometigi vajab see protsess välist tuge, mõtestatust. Meie kultuuris õpivad kõik lapsed lugema, sõltumata õpetajatest või õpetusmeetoditest, lugemaõppimise motivatsiooni väliseks mõjuriks on pisava hulga huvitavate raamatute kättesaadavus. Elektroonilise massimeedia osatähtsuse tõus lapse elus omakorda vähendab lugemisoskuse motiveerituse astet, võimalik, et viib tasapisi lugemisoskuse vähenemiseni. Muusikaõpingute motivatsioon varajases astmes võib olla süttitud ainultki soovist jälgendada oma ümbruskonnas olevaid helisid. Sügavuti minevamateks muusikaõpinguteks sellistest motivatsiooni toetavatest välistest mõjutajatest ei piisa. Muusikaõpingute katkemine, mille puhul viidatakse motivatsioonipuudusele, on põhjustatud sageli arusaamisest püstitatud isikliku eesmärgi (motivatsiooni) mittevastavusest ühiskonnas levinud väärtushinnangutega.

Eeldused saavad välja kujuneda andeks ainult kultuuris (ühiskonnas), kus seda konkreetset annet ja omandatud erioskuseid väärtustatakse ja neile on olemas piisav ning väärikas rakendus.

Muusikaõppe protsess leiab väljenduse pedagoogi-õpilase koostöös, individuaalsetel suhetel ja vastasmõjul. Kooli roll on institutsionaalne, katusorganisatsioon, mis loob õppe- ja arenguprotsessiks raamtingimused. Muusikakooli kui organisatsiooni olemasolu ei ole muusikaõppeks vältimatu, ka tänapäeval valmistavad tuhanded noored end tulevaseks muusikueluks ette meisterõpetaja juures kodus tunde võttes. Pahathti kipuvad õpetajad muusikakooli rolli ja vastutust lapse edasijõudmise ja arengu eest üle tähtsustama, püüdes jätta endid tahaplaanile.

Muusikaõpe VHKs aastatel 2001-2006

Aastatepikkuse VHK kogemuse põhjal võib tõdeda, et muusikakooli tegevus on efektiivsem kui ta käib käsikäes üldharidusega ja kui muusikaõpetuse kõrval jälgitakse lapse arengut ka tervikuna.

Nii majanduslikult kui ka sisuliselt, inimvaimu energia rakendamise seisukohalt, on säästlikum koondada erinevad koolid kultuuri- ja hariduskeskuseks, mis annab võimaluse

Luua tingimused eelduste väljakujunemiseks võimeteks.

Kasutada säästlikult ruumiresurssi, kasutades kooliruumi ka muusikatundideks ja vähendada haldamiskulusid.

Säästlikult hoida laste aega ühtse üldharidus-, keelte-, ja huvialakoolide tunniplaaniga, lähtudes lapse töö ja puhkerežiimist.

Viiä läbi ühtselt eksperthinnangute läbi lapse jälgimist nii koolis kui huvialakoolides.

Muusika- ja kunstainete süsteemse rakendamise tõttu toimub rekreatsioon.

Probleemide avastamine ja lahendamine on tunduvalt tõenäolisem ja tulemusrikkam, rahuldades paremini laste ja vanemate vajadusi, kompensatsiooniprogrammide võimalus mahajääjatele ja eriantekatele.

Integreeritud tunniplaaniga saab hajutada ruumide hõivatust.

Muretseda ühiselt kvaliteetsemaid õppevahendeid ja vältida nende moraalset vananemist enne nende kulumist.

Suurendada lapsevanemate osa oma laste haridustee suunamisel ja õppekeskkonna kujundamisel.

Integreeritud haridus- ja kultuurikeskuses on mitmekülgse huvitegevusega hõivatud tunduvalt suurem hulk lapsi kui eraldiseisvates haridusasutustes. Huvialategevuses osalemine on suhteliselt resultatiivne, kuna loodud süsteemis on võimalik toetada huvi püsivust ning hoida ära õpilaste väljalangemist nii huvialakoolist kui ka üldhariduskoolist. Lapse koormust on võimalik jälgida ja planeerida tervikuna vastavalt tema indiviidualaalsele eripärale, tervisele ja pingetaluvusele. See aitab rakendada suure energiaga

lapsi jõukohasesse huvitegevusse ja ära hoida nende sattumist tänavale, samas vältida väiksemate jõuvarudega või tervisehäiretega laste liigset ülekoormamist. Heterogeenne haridusruum viib kokku erinevate võimete ja õpilastega õpetajad, genereerib loovust ja sünergia ning vastastikust aktsepteerimist.

Tulemuseks on intensiivne kultuurielus osalemine ja kooli ümbritsev tihed kultuurielu. Nii võibki

vaadeldava perioodi puhul välja tuua väga väikest väljalangevust muusikaõpingute struktuurist, laste märkimisväärsel loovust ja aktiivsust, arvukat osavõttu üleriigilisest konkurssidest ja auhinnalisi

konkursikohti. Valmistumist konkurssideks, osalemist nendel tuleb vaadata positiivse ja edasist toetamist vääriva protsessina, konkursside positiivne mõju on kõige käegakatsutavamalt nähtav arenguhüppes, mille noor muusik läbib ettevalmistusperioodi jooksul, hüppeliselt kasvanud töövõimes, muusikateoste sügavuti mõtestamises, tehnilises pagasi täiustumises jne. Konkurssidel osalenud lapsed, nende õpetajad ja

lapsevanemad toovad esile veel ühe olulise tõsiasi: konkursiks valmistumine lähendab oluliselt lapsi ja õpetaja, lapsevanema ja õpetaja, lapse ja lapsevanema omavahelist suhet.

Eelnevat võib tuua üheks positiivseimaks ja edasisi muusikaõpinguid enim mõjutavamaks konkursi kaasmõjuks. ***Põhiülesanne on muusikast lugupidava, sisemiselt rikka ja haritud inimese kasvatamine. Konkursid ei ole väärtus omate, aga nad on üks oluline tahk laste loominguilisest tippväljundist*** Esiletoomist väärib kooride silmapaistev kontserttegevus ja võidud rahvusvahelistel konkurssidel (Daugavpils, Vilnius), salvestatud on ka CD-d nii Piha Miikaeli Poistekoori kui ka Yanalima Muusikamaja Tütarlastekoori poolt.

Olulise kvalitatiivse muutusena tuleb esile tuua VHK Muusikakooli õppekavade ümberstruktureerimist üleminekul tasemeõppesüsteemile. Õppeaastat 2005/06 võis käsitleda üleminekuastana, 2006/07 õppeaastast on muusikakooli pilliõpe taseme põhine. Tasemeõppe süsteemis sisseviimisel püstitati järgmised lähteülesanded:

- * Suurem keskendumine ja tähelepanu erialaõppele, erialapilli keskne positsioon muusikakoolis. Õpetempo diferentseerimine ja paindlikumad võimalused edasiminekü kiiruses, individuaalsed lahenduste.
- * Motiveerida lapsi eesmärgipärasele tööle, õpetada oskust ise seada sihte ja planeerida koos õpetajaga nende saavutamist.
- * Luua eeldused ja tingimused rohkema repertuaari läbimänguks, tutvumiseks muusikapärandiga mitmekülgsemalt, vabastades muusikaõppe rangelt ette antud ajagraafikutest.
- * Tagada õppe läbipaistvus ja hõlmatus lapsevanematele, pere motiveerimise ja toetuse eeldatav tões.
- * Tagada pilliõppe keskendumine muusikale ja muusitseerimisele, luua eeldused pikemate sihtidega tööprotsessiks, vähendada muusikaõppeprotsessis hinnete ja hindamise osakaalu.
- * Erialaõpetaja rolli ning vastutuse lapse arengu eest esile tõstmine olulisima tegurina pilliõppeprotsessis.
- * Vältida olukordi, kus muusikaõpetus on pigem õpetanud last kergelt või lühiajaliste pingutustega läbi ajama, kus klass-klassilt enam-vähem positiivse hindega jõutakse muusikakooli lõppu, omandamata elementaarseid pillivaldamisioskuseid, seeläbi saavutamata ettevalmistust edaspidiseks iseseisvaks muusitseerimiseks omal instrumendil.
- Tasemeõppe süsteem ei lihtsusta muusitseerimiseks vajaliku pillimänguoskuse omandamise nõudeid, tehniliste ja väljenduslike võtete pagasit ja õpitava repertuaari mahtu, vaid fikseerib need kriteeriumid konkreetselt, pigem kõrgematel nõudmistel ja suuremas mahus. Individuaalseks jäetakse tasemeeksami ettevalmistuseks kuluv aeg ja õpetempo.**

Ehkki tasemeõppesüsteem ei ole veel olnud piisavalt kaua rakendunud, et oleks võimalik teha adekvaatseid kokkuvõtteid, võib tõdeda, et enamuses on lähteülesanded saavutatud. Olulisimaks võib pidada õpilaste ja perede motiveerimise tõusu, initsiatiivi kaalukuse kaldumist perekonna ja lapse poole, õppe muutumist sundprotsessist vabatahtlikuks, lapse ja perekonna initsiatiivil põhinevaks.

Ülesanded ja tegevussuunad perioodiks 2007-2011

Füüsilised tingimused, materiaalne keskkond, ressursid, vahenditenappus.

Eelseisva perioodi ülesannetest tuleb olulisimana esile tuua vajadust muuta hüppeliselt materiaalseid ressursse, õppetingimusi, füüsilist keskkonda. Arengukavasse sisuliselt mittekuuluva, otsese arenguga miteseotu, kuid pikki aastaid tähelepanuta jäänud valdkonna olulisimana esiletoomise tingib ohuolukorra teravdatud tajumine – ainelise keskkonna füüsilise kokkuvarisemise korral ei ole mõeldav haridusasutuse eksistsents, rääkimata arengukeskkonnast. Aastatepikkuse füüsilise keskkonna tähelepanutaajamine on viinud olukorrani, kus materiaalse teingimuste muutmisest on asetunud sõltuvusse kogu sisuline tegevus. (Varisemisohhtlik ebatervislik õppehoone, hävinevad klaverid jne.)

Muusikalise eneseväljendusvõimaluse loomine võimalikult paljudele VHK õpilastele (laiapõhjaline muusikaõpe)

VHK Muusikakooli ja Muusikamaja koostöös töötada välja erinevate pilliõppevõimaluste skeem, mis oleks kättesaadav võimalikult paljudele õpilastele.

Õppe indiviidualiseerimine ja tugisüsteemid muusikaliselt eriaandekatele õpilastele

Koostöös VHK üldhariduskoolidega töötada välja indiviidualõppeprogrammid, osalise koduõppe võimalused muusikaliselt eriaandekatele lastele, mis looks võimaluse nendel lastel süveneda erialapilli harjutamisesse. Õppekoormus muusikakoolis, mis haarab ka kodust harjutamist, on eelkõige lapse, õpetaja ja perekonna vaheline kokkuleppeline suurus, õppekavajärgne muusikaainete maht on 8-12 tundi nädalas. Lapsed, kes on motiveeritumad, suurema töö- ja keskendumisvõimega, jõuavad õnnestumiseni ja muusikalise ande realiseerumiseni sihkindlamalt, samuti ei ole neil raskusi õppimisega põhikooli üldainetes. Tuleks julgustada nii lapsevanemaid kui ka üldhariduskooli õpetajaid rakendama tublidele muusikaõppuritele indiviidualplaane ja rohkem iseseisvat tööd. Selleks oleks oluline töhustada muusikaõpetajate koostööd põhikooli õpetajatega, et leida indiviidualseid lahendusi õpilase päeva- ja õppekava planeerimiseks.

Arenguvestluste sisseviimine muusikakooli.

Muusikakooli õpetajate ekspertiinangute põhjal tuleks juurutada arenguvestluste süsteem ka muusikakoolis, et analüüsida seniseid muusikaõpinguid ja seada sihte tulevikuks.

Arenguvestlused on tõhus vahend tihendamaks sidet perekondadega, toetamaks vanemate motivatsiooni lapse õpingute toetamiseks.